

År 2007 – nu över 570 000 läsare

TEMA: FÖRETAGARKLIMATET

FOKUS PÅ FÖRETAGARE

Sveriges företagare förväntar sig att alliansregeringen nu börjar sätta fokus på företagandet. Och inte bara de: 92 procent av svenska folket vill att företagarklimatet ska förbättras. Här finns en beställning från väljarna!

Läs mer på sidorna 12-18

Sverige granskas av EG-kommissionen

Kommuner bryter mot lagen om offentlig upphandling och riskerar nu att få dryga böter av EG-kommissionen.

sidan 8-9

Sänk arbetsgivaravgiften – för alla

Arbetsgivaravgifterna sänks men inte tillräckligt. Den Nya Velfärden kämpar för en halvering.

sidan 14

Vad vet vi om arbetsrätten?

Det finns för lite oberoende forskning om arbetsrätten. Vi startar ny forskning.

sidan 20-21

Svenska folket älskar sina företagare

Om man frågar svenska företagare vad svenskarna tycker om företagare får man rätt nedslagna svar, det är i alla fall min erfarenhet. "Dom tror att vi är skattefuskare allihop", säger en. "Dom tror att vi tjänar storkovan utan att anstränga oss", säger en annan.

DEN NYA VÄLFÄRDEN LÄT OPINIONSFÖRETAGET SKOP undersöka svenska företagens uppfattning om företagarklimatet. Bland annat ombads företagarna att ta ställning till påståendet "Vanliga människor förstår hur det är att vara företagare och har en positiv inställning till företagare". Bara sex procent av företagarna instämde helt och 38 procent instämde delvis. Resten tyckte inte alls att det stämde. Kort sagt tror mindre än hälften av Sveriges företagare att allmänheten över huvud taget begriper sig på dem.

Svenska företagare tror att de lever i fiendeland.

Dessbättre har de fel. Totalt fel. Svenskarna älskar sina företagare och vill dem väl. Svenskarna unnar företagarna deras framgångar och tycker det är okey om de lyckas tjäna lite pengar.

DETTA ÄR DET FÖRVÄNANDE RESULTATET av opinionsundersökningar som Den Nya Velfärden låtit SKOP göra. Den första undersökningen gjordes i februari 2006, och vi blev så förvånade över resultatet att vi beställde en ny undersökning med samma frågor i augusti 2007 – och fick nästan exakt samma svar!

92 procent av svenskarna anser att det är mycket viktigt eller ganska viktigt att företagarklimatet förbättras. Det spelar ingen roll om man är ung eller gammal, man eller kvinna, småhusboende eller hyresgäst, glesbygdsbo eller storstadsbo, snart sagt alla befolkningskategorier svarar likadant. Den grupp som är minst angelägen om en förbättring är anhängarna till vänsterpartiet, men även bland dem är det 79 procent som vill att företagarklimatet ska förbättras.

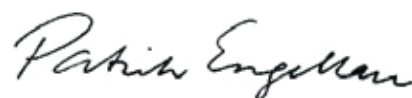
MEN SAKNAS DET DÅ HELT OCH HÄLLET FOG för föreställningarna om svenska folkets missunnsamhet mot företagare? Det verkar så. För att testa detta vässade vi påståendet enligt följande: "Tycker du att man ska förbättra företagarklimatet även om det kan leda till att företagare tjänar mer pengar?"

Där sjönk engagemanget för företagarnas sak en aning, men ändå instämde så många som 77 procent. Hur många andra frågor finns det som kan samla en majoritet på 77 procent? Kvinnor är lite mer missunnsamma än män, 62 respektive 80 procent svarar ja, lågutbildade mindre positiva än akademiker, 73 respektive 83 procent, arbetslösa (underligt nog) mindre företagervänliga än anställda, 59 respektive 76 procent. LO-medlemmar instämmer till 69 procent och SACO-medlemmar till 82 procent. Till och med vänsterpartiets anhängare, troligen den mest jämlikhetssträvande och marknadsmissstroende gruppering som finns i landet, anser till 52 procent att det är så viktigt att företagarklimatet förbättras att man får tåla att företagare kan tjäna mer pengar.

DET FINNS HELT ENKELT EN SOCIAL BESTÄLLNING på bättre villkor för företagare. Ur svenska hjärtans djup framträder ett samfällt krav: bered vägen för företagaren! Sänk skatterna, underlätta och förenkla så att företagarnas tillvaro blir behagligare.

Det konstiga är att inget parti verkar ha begripit att löften om en bättre företagarpolitik måste vara en valvinnare. Å andra sidan, varför ska politikerna ha begripit hur svenskarna ser på företagare när inte ens företagarna själva fattat det?

FÖR OSS SOM ARBETAR FÖR ENTREPRENÖRSKAP och företagande ligger kursen utstakad: dels ska vi sprida det glada budskapet till företagarna så att de kan räta på ryggen och i sin tur sprida budskapet vidare, dels ska vi förmå politikerna att inse hur mycket de har att vinna på att skapa – eller, om det gäller oppositionen: lova – ett bättre företagarklimat.

Patrik Engellau
Ordförande i Den Nya Velfärden

4 oktober har sitt ursprung i den stora manifestation mot löntagarfonderna som genomfördes under 1980-talet. Verksamheten drivs nu inom Stiftelsen Den Nya Valfärden, som är en opinionsbildande tankesmedja som arbetar för demokrati, välfärd och företagande.

Vi är partipolitiskt oberoende. Våra förslag präglas av en positiv människosyn. Vårt signum är nytänkande och djärighet i kombination med trovärdighet och kompetens.

Sedan 1988 har vi presenterat konkreta förslag för ett företagervänligare Sverige och för en ny välfärd. Hittills har vi publicerat ett femtiotal skrifter.

För en företagare finns det mycket att uppröras över. Vår röst behövs. Vi säger: Förbättra företagarklimatet. Halvera arbetsgivaravgifterna. Förändra arbetsrätten. Gör något åt ohälsan. Ta bort 3:12-reglerna. Minska krånglet för företagare. Vi försöker göra något åt sakerna. Och det gör vi – med god hjälp av Sveriges företagare!

Tidningen du håller i handen ges ut av 4 oktober - en del av Den Nya Valfärden

Adress: Box 5625, 114 86 Stockholm

Besöksadress: Danderydsgatan 10

Telefon: 08-545 038 10

E-mail: info@dnv.se

Hemsida: www.dnv.se

Omslagsfoto:

Vionika Prikhodka

Produktion:

Esa Tantt Design

Tryckning:

Tryckeriet Lagersberg, Eskilstuna 2007.

den
nya
välfärden

innehåll

Oberoende – Den Nya Valfärdens styrka	sid 4-5
Krönika: Kvinnor har alltid varit företagare	sid 5
Granskning av olagligheter sedan 1994	sid 7
Stockholm förlorade upphandlingsmål i domstol	sid 9
Rapporter om storebrorssamhället	sid 11
Hur bra är Sverige?	sid 12
SKOP-undersökning om företagarklimatet	sid 13
Ny rapport: Fullt fokus på företagare	sid 15
Olika företag företag – olika problem	sid 16
Ny vision för sjukvården	sid 19
Krönika: Att vara mänskensföretagare	sid 22
Krönika: Ett företagarklimat i världsklass	sid 29
Orimlig regel drabbade småföretagare	sid 31

Det här gör vi

Ett år har gått sedan 4-oktober tidningen kom ut och Sverige har fått en ny regering. Vi på tankesmedjan Den Nya Valfärden har med spänning följt den politiska debatten. Under året har Den Nya Valfärden publicerat ett antal böcker, opinionsundersökningar och rapporter. Företagarombudsmannen och Konkurrenskommissionen arbetar för ett bättre företagarklimat och genomför kontinuerligt utredningar för att åtgärda brister och felaktigheter.

På vår hemsida, www.dnv.se kan du hitta våra senaste nyheter och ett 50-tal rapporter och böcker, podcast-intervjuer, pressmeddelanden och över 500 utredningar. Vill du läsa knivskarpa analyser över dagens samhällsutveckling rekommenderar jag krönikorna som finns på hemsidan. Integritetsombudsmannens beskrivningar av Storebrorssamhället är också intressanta. Nyfiken? Gör ett besök på www.dnv.se.

ELIZABETH ZAAR

INFORMATIONSCHEF

TANKESMEDJAN DEN NYA VÄLFÄRDEN

OBEROENDE

– Den Nya Velfärdens styrka

Med lång erfarenhet av offentlig verksamhet och som medarbetare i tankesmedjan Den Nya Velfärden är G Rune Berggren en skarp iakttagare av dagens politiska landskap. Kritiken är träffsäker men aldrig utan konstruktiva förslag till förändring. Oberoende och objektivitet utmärker hans arbete.

Med gedigen bakgrund som domare, statssekreterare och chef för Riksrevisionsverket har G Rune Berggren använt sina erfarenheter till att påverka demokratidebatten. Tankesmedjan Den Nya Velfärden startade Patrik Engellau redan 1988 och G Rune Berggren har varit verksam i arbetet sedan dess. Gemensamt arbetade de fram den idé- och värdegrund som styr Den Nya Velfärdens arbete. En positiv människosyn, nytänkande och djärvhet i kombination med kompetens och trovärdighet.

Vad gör Den Nya Valfärden?

– Den Nya Valfärdens ska verka som en fristående tankesmedja som utan politiska bindningar analyserar nuvarande lösningar på samhällsproblemen. Vi vill vara en kraft i opinionsbildningen och finnas som en oberoende granskare av samhället och det politiska klimatet. Den Nya Valfärdens uppgift är att driva frågor för en bättre samhällsutveckling med fokus på demokrati, företagande och välfärd.

Har ni lyckats?

– Flera av de grundläggande idéer Den Nya Valfärden talade för i början av sin verksamhet tycker jag har realiserats, exempelvis förändringen av fastighetsskatten, arvs- och gåvoskatten och förmögenhetsskatten. Inte minst införandet av kundvalssystemet inom skolan och barn- och äldreomsorgen är en systemförändring Den Nya Valfärden initierat och fått gehör för.

– Konkurrenskommissionen och Företagarombudsmannen fungerar utmärkt i sina respektive roller. Genom ett gediget och uthålligt utredningsarbete hos Konkurrenskommissionen och Företagarombudsmannen får företagare hjälp mot osund konkurrens och myndighetsmissbruk, säger G Rune Berggren.

Vilken fråga är viktigast för Den Nya Valfärden?

– Att Den Nya Valfärden fortsätter att vara en oberoende och självständig think-tank är vitalt, med tonvikt på oberoende. En föresats jag burit med mig sedan min tid som chef för Riksrevisionsverket. Även om jag verkat nära den politiska sfären hyser jag en sund skepsis till politikens inre värld och har lärt mig att det är egenintresset som styr det politiska spelet.

– En specifik sakfråga är svår att peka ut men att fullfölja kritiken mot arbetsgivaravgifterna är centralt. Dagens nuvarande system är kanske ett av de största hindren för företagare och arbetsgivare att våga anställa.

G RUNE BERGGREN HAR VID Den Nya Valfärden medverkat och författat ett stort antal böcker och rapporter. I skarpa och pricksäkra krönikor redovisar han sin syn på samhällsutvecklingen. En betraktelse som pågått under 20 år.

Den bok G Rune Berggren själv vill lyfta fram är Samhällsmoral i praktiken, där fokus ligger på frågor om etik och samhällsansvar.

– I den boken liksom i boken För Sverige – på tiden är Den Nya Valfärdens förslag tydligt deklarerade inom en värderingsram. Det är alltid viktigt att man redovisar värderingarna bakom sina förslag, säger G Rune Berggren.

Hela G Rune Berggrens yrkesliv har präglats av den inre kompass han fick med sig under uppväxten. Pappan var arrendator och drev jordbruk. G Rune Berggren var en av många söner i familjen och framtiden var osäker. Ledord var självrespekt och att göra rätt för sig.

– Jag är uppvuxen med de värderingar och det sociala patos som präglade samhället då. Värderingar som den "gamla" socialdemokratien förstod att satsa på. För ökad välfärd på den tiden krävdes att arbetarna fick det bättre och barnen fick tillgång till högre utbildning. Men det gällde också, då liksom nu, att av egen kraft skapa sig ett bra liv.

ELIZABETH ZAAR

Kvinnor har alltid varit företagare

FÖR SNART SEX MÅNADER SEDAN tog regeringen ett könspolitiskt beslut att stödja kvinnors företagande. Vad som, i grunden, skiljer kvinnligt företagande från företagande framgick inte. Men i år satsas åttio av hundra miljoner kronor inom de fyra delprogrammen Information, rådgivning och affärsutveckling, Insatser inom nationella program, Finansiering samt Attityder och förebilder.

Attityden till kvinnors företagande är intressant och det blir säkert spännande när Verket för innovationssystem, Vinnova, redovisar sitt treåriga forskningsprogram om kvinnors företagande, som de nu fått pengar till. Anledningen är att vi vet för lite, men något vet vi.

I Ann-Sofie Ohlanders skrift Kvinnors arbete, Nr 15 Pocketbiblioteket, 2005, SNS Förlag, beskrivs hur svenska kvinnor deltagit i arbetskraften. Under århundraden var kvinnor, vid sina mäns sida, ständigt företagare på landsbygden. Bönder. Det visste alla, det syntes om inte annat från vägen.

MEN SÅ SKULLE STATEN IN och föra statistik, för att få reda på vad som egentligen hände på arbetsmarknaden. Då blev den stolte självägande svenske bonden stående ensam i kolumnen över deltagande i den jordbrukande arbetskraften. Före 1911 redovisas inga kvinnliga familjemedlemmar som arbetande i jordbruket. Och fram till 1965 pågår en mörkläggning av rätt stora mått. Kvinnorna kallas i statistiken för hemmafruar. När staten sedan såg till att gifta kvinnor klassades som omyndiga uppstod ett nytt problem. Den som ville driva eget företag gjorde bäst i att hålla sig ogift.

SÅ SKRIV OM MARIA SOPHIA DE LA GARDIE, som under 1600-talet blev änka vid tjuguet år. På sitt gods Tyresö drev hon pappersbruk, tegelbruk, såg, kvarn, linneväveri och textilmanufaktur. Hon startade bank, investerade i Afrikanska handelskompaniet och gjorde spannmålsaffärer. För att lyckas var hon tvungen att avstå från att gifta om sig. Och Vinnova, glöm inte förebilden Christina Piper. Hennes man dog som rysk krigsfånge i början av 1700-talet, varpå hon köpte ett konkursmässigt alunbruk i Skåne och drev fram en storindustri med niohundra anställda.

Så staten ska vara väldigt försiktig med att framkalla bilden av sig själv som den som hjälper fram kvinnliga företagare. Statens regleringar har istället varit ett av företagsamma kvinnors större problem. Som 1906 då riksdagen beslöt att sänka lönen för de kvinnliga folkskollärarna. Som dittills varit densamma som för männen. Politiker har en tendens att göra det samtiden anser korrekt. I verkligheten har kvinnor alltid försörjt sig som företagare.

SUSANNA HAKELIUS POPOVA
JOURNALIST OCH FÖRFATTARE

Stopp för Göteborg att konkurrera ut privata företagare

Västra Frölunda stadsdelsnämnd, som är en del av Göteborgs kommun, har ägnat sig åt olaglig affärsverksamhet. Det konstateras i en aktuell länsrättsdom. Redan för ett drygt år sedan, våren 2006, kritiserade expertgruppen Konkurrenskommissionen kommunen för att den säljer översättningstjänster på den öppna marknaden i strid mot lag.

Expertgruppens kritik rörde att kommunen sålde översättningstjänster på den öppna marknaden, bland annat till Försäkringskassan och Rikspolisstyrelsen. Försäljningens värde uppgår uppskattningsvis till många miljoner kronor. Detta strider mot kommunallagen.

Med stöd av expertgruppens utredning och med biträde av kommissionens chefsjurist Pär Cronhult valde ett antal översättare att överklaga nämndens beslut att sälja översättningstjänster. I mars 2007 kom domen. Länsrätten ansåg, precis som expertgruppens tidigare granskning visat, att avtalen strider mot lokaliseringsprincipen och mot näringsprincipen i kommunallagen. Länsrätten har i domen upphävt stadsdelsnämndens beslut.

För Pär Cronhult var utslaget väntat:

– Det är inte en uppgift för Västra Frölunda

stadsdelsförvaltning att översätta texter åt 640 statliga myndigheter, från Kriminalvården i Ystad till Haparanda tingsrätt. Det som kommunen har invänt om att översättningsservicen enbart riktar sig mot myndigheter i Göteborg har motbevisats i rätten. Det var Konkurrenskommissionens bedömning och det har nu även länsrätten konstaterat.

– Stadsdelsnämndens försäljning av översättningstjänster strider mot kommunallagen. Att agera på den öppna marknaden strider mot lagens förbud mot spekulativ näringsverksamhet som reglerar vad en kommun får ägna sig åt. En kommun får heller inte tillhandahålla service utanför kommungränsen, det strider mot lokaliseringsprincipen som reglerar var en kommun får bedriva verksamhet, säger Pär Cronhult.

Varför är domen viktig?

– Domen är viktig eftersom kommuner inte ska ägna sig åt olagligheter, och i detta fall visar den att Göteborgs kommun, genom Västra Frölunda stadsdelsnämnd, har agerat utanför lagen. Agerandet är dessutom inte bara olagligt, det är även olämpligt eftersom det snedvrider konkurrensen.

Pär Cronhult redovisar hur stadsdelsnämnden sålt översättning till underpris. Ett exempel: Det interna självkostnadspriset för översättning till

ryska är 3:20 kronor per ord. (Alltså det pris andra förvaltningar inom Göteborgs kommun måste betala för översättningen.) När nämndens tolkcentral säljer samma översättning åt Rikspolisstyrelsen eller andra statliga myndigheter kostar den 1:60 kronor per ord.

– Tolkcentralen har alltså utnyttjat sin gynnade ställning inom kommunen för att kunna sänka priserna till externa kunder. Annorlunda formulerat: skattebetalarna i Göteborg har fått sponsra det låga översättningspriset till externa kunder.

De privata översättarna är givetvis tacksamma för domen. Rosemary Nordström, översättare, medlem i Sveriges Facköversättarförening och den som anmälde ärendet till Den Nya Valfärden:

– Länsrättens dom i målet var glädjande. Det känns som om jag, men i synnerhet mina kollegor som var djärva nog att ställa upp som klaganden i målet, har med Den Nya Valfärdens hjälp åstadkommit någonting viktigt, som översättare, som småföretagare men mest som samhällsmedborgare. Att värna den fria företagsamhet är för mig att värna den goda valfärden.

JONAS VIKMAN

FAKTA

Konkurrenskommissionen är en oberoende expertgrupp sammankallad av Den Nya Valfärden. Den bevakar och uppmärksammar snedvridning av konkurrens med offentliga medel. Många företagare blir felaktigt behandlade när myndigheter köper varor, tjänster eller entreprenadarbeten. Därför sammankallade Den Nya Valfärden expertgruppen 1994. Sedan dess har Konkurrenskommissionen avgjort över 500 ärenden.

KOMMISSIONENS MEDLEMMAR

G Rune Berggren, tidigare generaldirektör Riksrevisionsverket.
Sigvard Berglöf, tidigare regeringsråd.
Patrik Engellau, ordförande tankesmedjan Den Nya Valfärden.
Inger Ridderstrand-Linderöth, tidigare stadsjurist, Stockholms stad.
Erik Nerep, professor i handelsrätt vid Handelshögskolan Stockholm.
Lennart Palm, Näringslivets Regelnämnd. Föredragande är Pär Cronhult.

KONTAKT

Du vill kanske anmäla ett ärende, eller veta mer. Ta kontakt med Pär Cronhult. Expertgruppen tar inte betalt för sina utredningar och som anmälare får du vara anonym.

Konkurrenskommissionen
 Box 5625, 114 86 Stockholm
 Telefon: 08-545 038 18
 Fax: 08-611 35 62
 E-post: kko@dnv.se
 Hemsida: www.dnv.se

500 utredningar

Pär Cronhult har granskat olagligheter sedan 1994

Pär Cronhult har varit Konkurrenskommissionens jurist sedan starten 1994. I år har han slutfört sin femhundrade utredning av när myndigheter och offentliga företag bryter mot lag och snedvrider konkurrensen. Många av utredningarna har även utgjort underlag vid domstolsprövningar.

Vilken typ av utredningar är det du genomfört?

– Som föredragande vid Konkurrenskommissionen har jag framförallt genomfört utredningar av två typer av lagöverträdelse. Den stora gruppen utredningar gäller överträdelser av upphandlingslagen. Varje år gör myndigheter upphandlingar för 400-500 miljarder kronor. Och det är givetvis angeläget att alla dessa affärer går rätt till. Mina utredningar visar att så tyvärr inte alltid är fallet. Företag förlorar upphandlingar trots att de lämnar det bästa anbudet. Så ska det givetvis inte vara.

– Den andra stora gruppen rör kommuner som överträder kommunallagen, till exempel en kommun som ger ett enskilt företag ekonomiskt stöd eller plötsligt börjar sälja datorer och it-support eller annat som normalt tillhandahålls av det privata näringslivet.

Vissa ärenden hamnar även i domstol. Berätta!

– Konkurrenskommissionen är en oberoende expertgrupp som genomför objektiva bedömningar utifrån offentliga dokument. Det är viktigt att säga att kommissionen inte är någon myndighet och inte någon domstol.

– Ibland väljer dock företag som felaktigt har förlorat en upphandling att gå till domstol och med stöd av expertgruppens tidigare genomförda utredning få tillstånd en rättelse.

Vad har förvånat dig när du gjort utredningarna?

– Två saker. Det ena är att så många offentliga företag och myndigheter faktiskt inte följer upphandlingslagen. Detta trots att lagen varit i kraft nu mer än 13 år och trots att många av bestämmelserna även fanns i det kommunala upphandlingsreglementet som gällde dessförinnan.

– Det andra är att det finns myndigheter som inte bryr sig om att följa lagakraftvunna domar.

Är det så?

– Ja, tyvärr. Vi har exempel från Nyköpings kommun, Upplands Väsby kommun, Torsby kommun, Landskrona kommun, Söderköpings och Ydre kommuner, för att nämna några. Problemet är att lagen inte innehåller några sanktioner, de drabbas inte av vite eller liknande när de struntar

Företag förlorar upphandlingar

trots att de lämnar bästa anbudet.

i domen. Lagstiftaren förefaller ha utgått ifrån att en myndigheter självklart följer en lagakraftvunnen dom. Så är tyvärr dock inte fallet.

Vad uppskattar du mest i jobbet?

– Vad jag uppskattar mest är att hjälpa småföretagare som råkat illa ut. Utan att behöva skicka faktura, vilket många av mina juristkollegor som arbetar på advokatbyrå måste göra. Kommissionen tar nämligen inte betalt för sina utredningar.

JONAS VIKMAN

Olaglig telefonväxel

SKÅNE. Bjuvs, Båstads, Helsingborgs, Landskrona, Svalövs, Åstorps, Ängelholms och Örkelljunga kommuner har kritiserats av Konkurrenskommissionen. Kommunerna låter Skånetrafiken sköta en telefonväxel utan upphandling i konkurrens, något som strider mot upphandlingslagen. Bakgrunden är att landstinget och kommunerna genomförde en gemensam upphandling 2005. Kontraktet är värt 40 miljoner. Företaget som fick uppdraget klarade dock inte av det. Därför tog Skånetrafiken över temporärt. Nu har det emellertid gått två år och någon ny upphandling har inte inletts.

Bygge för 95 miljoner olagligt

ÖSTERÅKER. Konkurrenskommissionen har kritiserat det kommunala fastighetsbolaget Armada Fastighets AB i Åkersberga. Kritiken rör ombyggnationen av Arken Vård- och Servicecenter. Armada har givit uppdraget, värt 95 miljoner kronor, till ett privat byggföretag utan offentlig upphandling i konkurrens. Armada hävdar att ombyggnationen är en del av ett tidigare ramavtal. Ramavtalet omfattar uppdrag till ett värde av elva miljoner. Ombyggnaden var emellertid värd 95 miljoner, åtta ggr mer än ramavtalet var avsett för. Armada har även skrivit tilläggsavtal för att reglera ombyggnaden. Enligt expertgruppen är det därmed uppenbart att det är ett nytt uppdrag.

14 av 15 miljoner till fel konsulter

STOCKHOLM. Skolfastighetsbolaget SISAB, ägt av Stockholms stad, har fått kritik av Konkurrenskommissionen. Kritiken rör tillämpningen av en upphandling av VVS-konsulter. SISAB tecknade ramavtal med tolv konsulter, som rangordnades. Avrop skedde dock inte enligt rangordningen, utan företag som av SISAB värderats som både sämre och dyrare än vinnaren har fått uppdrag. SISAB har köpt tjänster i huvudsak från de företag som rangordnats på fjärde respektive sjätte och sjunde plats. Totalt har tjänster för över 14 miljoner kronor avropats från fel leverantörer. Vinnaren har bara fått avrop på drygt en miljon kronor.

Sverige granskas av EG-kommissionen

EG-kommissionen har beslutat inleda ett granskningsförfarande mot Sverige. EG-kommissionen vill ha svar på varför Söderköping och Ydre kommun brutit mot lagen om offentlig upphandling. Trots att domstol för mer än ett år sedan konstaterade att de båda kommunerna hade satt sig över lagen upphandlade kommunerna avfallsförbränning i mångmiljonklassen.

I en artikel, februari 2006, på DN debatt beskrev Konkurrenskommissionens ordförande, G Rune Berggren, hur Söderköping och Ydre kommun öp-

pet trotsar domstolsbeslut och lagen om offentlig upphandling. Artikeln noterades av en privatperson och tillsammans med annat material från Konkurrenskommissionen har EG-kommissionen uppmärksammat på att Sverige sannolikt bröt mot EG-fördraget. Pär Cronhult är chefsjurist vid Den Nya Valfärden och har granskat ett stort antal ärenden för Konkurrenskommissionen. Han är dessutom ombud för de renhållningsföretag som vann mot kommunerna i länsrätten.

– Skulle EG-kommissionen komma fram till att Sverige har brutit mot EG-fördraget riskerar Sverige få betala dryga böter. Och i värsta fall är det hela landet som får skämmas, inte bara de felade

kommunerna Söderköping och Ydre, säger Pär Cronhult.

KOMMUNERNA VERKAR TA LÄTT på lagstiftningen och länsrättens domslut. Domstolen förordnade att Söderköping och Ydre kommun skulle genomföra nya upphandlingar vilket inte har skett. Ydre kommun har i radio kommenterat ärendet med att det "... i domen från länsrätten i Östergötland står att Ydre måste göra om upphandlingen. Men det står inte när".

Renhållningschefen i Söderköping för ett liknande resonemang. I lokalpressen besvarar han frågan om kommunen inte omedelbart måste göra

Olaglig fjärrvärme för 31 miljoner

MUNKEDAL. Munkedals kommun köper fjärrvärme av kommunala bolaget Uddevalla Energi AB. Köpet har kritiserats av Konkurrenskommissionen. Expertgruppens kritik rör att kommunen tecknat avtal direkt med Uddevalla Energi AB utan att genomföra någon offentlig upphandling i konkurrens, där även andra företag kunnat vara med och konkurrera. Kommissionen pekar på att detta strider både mot lagens bokstav och mot dess mening. Kommunen har försvarat sitt agerande med att den, genom att gå över till fjärrvärme, har sänkt uppvärmningskostnaderna. Om kommunen genomfört en upphandling i konkurrens, som lagen kräver, skulle dock besparingen kunnat bli ännu större.

Askersund riskerar skadestånd

ASKERSUND. Kommunen riskerar tvingas att betala skadestånd efter att ha uteslutit en leverantör från en upphandling på felaktiga grunder. Det menar Konkurrenskommissionen som granskat en upphandling av slamtransporter. I förfrågningsunderlaget till upphandlingen står det att anbudet ska vara undertecknat av behörig firmatecknare. Företagets firmatecknare har undertecknat kommunens obligatoriska blankett "anbudsformulär" (som ingår i anbudshandlingarna), men inte de övriga handlingarna. På grund av detta avvisade kommunen anbudet. Enligt utredningen är kommunens förfarande oriktigt och kommunen kan tvingas att betala skadestånd till den förfördelade leverantören.

Olaglig snöröjning

ROBERTSFORS. I höstas genomförde Robertsfors kommun en upphandling av snöröjning. Avtalet löper över fyra säsonger och är värt nästan tio miljoner. Kommunen fick allvarlig kritik från Konkurrenskommissionen som pekade på flera felaktigheter. Lagen kräver att den här typen av upphandling annonseras i EU och att tidsfristen för att lämna anbud är minst 37 dagar och inte (som i detta fall) 21 dagar. Vidare var det otydligt hur kommunen skulle värdera anbudet. I kommunens reception fanns dessutom en lista på alla som begärt ut förfrågningslistan. Intresserade leverantörer kunde därigenom få otillbörlig kunskap om konkurrensläget. Enligt expertgruppen har kommunen brutit mot lagen och snedvridit konkurrensen.

”Det är mycket som är ogjort i Sverige.”

Valspråk för Yngve Bergqvist, entreprenören bakom IceHotel i Jukkasjärvi.

”Sätt igång och gör! Många tänker och planerar så mycket och vågar aldrig något. Starta i liten skala, men låt visionerna fortfarande vara stora. Men för guds skull börja göra något. Tänk inte på att allt ska vara perfekt. Tänk på vad mycket du hinner lära dig om du börja göra något idag. Våga börja!”

Tilde Björfors, grundare av Cirkus Cirkör, 2003

”Som företagare är jag trött på att låta mig hunsas av människor som själva inte skapat något, utan bygger sitt maktutövande på föreställningen att vår välfärd och offentliga sektorns löner, är en gåva från tomma intet. Jag är trött på alla de regler och förordningar som var och en kanske kommit till i bästa välmening, men som verkar som bromsklossar i samhället. Jag är förfärad över den okunskap som fortfarande finns bland människor om välfärdens principer. Resurser måste först skapas, innan de kan fördelas och förbrukas.”

Signhild Arnegård Hansen, installationstal som ordförande i Svenskt Näringsliv 2007

om upphandlingen med... ”–Det står det ingenting om i domen, bara att den ska göras om. Och det ska vi göra, allra senast 2009 då avtalet går ut”.

– En av grundförutsättningarna för en rättstat är att alla i samhället, enskilda såväl som myndigheter, respekterar domstolarnas avgöranden och rättar sig därefter. Det är självklart att länsrättens förordnanden om att de aktuella upphandlingarna skall göras om avser de upphandlingar som har överklagats och inget annat, påpekar Pär Cronhult.

KONKURRENSKOMMISSIONEN HAR UNDER flera år granskat hur kommunerna upphandlar sophämtningen. Ett av få områden där kommunal monopolverksamhet möter en fungerande konkurrens-

marknad. Granskningen har hittills resulterat i flera domar och ett stort antal kritiska promemorior mot kommuner som har brutit mot gällande upphandlingslagstiftning. Ett mycket uppmärksammat mål mot två sydsvenska kommuner, det s.k. SYSAV-målet, kommer att avgöras av Regeringsrätten senare i höst.

– Det är skrämmande hur lättvindligt de båda kommunerna avfärdar lagakraftvunna avgöranden. Det är därför glädjande att EG-kommissionen har valt att granska kommunernas agerande. Det är dock bedrövligt att det skall behövas, säger Pär Cronhult.

ELIZABETH ZAAR

Stockholm förlorade upphandlingsmål i domstol

Länsrätten i Stockholm underkände i en dom den 14 september Stockholms stads upphandling av sophantering i Vasastan för omkring 60 miljoner kronor. En av anbudsgivarna fick över huvudet taget inte sitt anbud prövat därför att staden ansåg att bolagets referenser var för dåliga. Vid närmare kontroll visade det sig att ”referenserna” bestod av den upphandlingsansvarige tjänstemannens egna negativa omdömen om bolaget, och inte av någon externt inhämtad referens. Bolaget protesterade och menade att förfarandet med egeninhämtade omdömen strider mot lag och att kommunen dessutom saknat anledning till sina negativa omdömen om bolaget. Länsrätten gav bolaget rätt och kom fram till att Stockholms stads handläggning var olaglig.

– Det är mycket tillfredställande att länsrätten delar vår rättsliga bedömning i sak, säger Pär Cronhult, chefsjurist vid tankesmedjan Den Nya Välfärden och den som fungerat som ombud för det klagande bolaget.

– Staden verkar ha använt sig av ett system av svartlistning, till synes helt grundat på subjektiva omdömen från en enskild handläggare. Så får det inte gå till, påpekar Pär Cronhult.

Anbudsvärderingen skall nu göras om.

– Det kan vara så att det faktiskt är det klagande bolaget som rätteligen skall tilldelas kontraktet i upphandlingen, avslutar Pär Cronhult.

Du blir övervakad — mer och mer

Pär Ström om riskerna med den digitala utvecklingen

För ett drygt år sedan började Pär Ström som integritetsombudsman vid Den Nya Valfärden. Han bevakar och arbetar med frågor som rör personlig integritet och den digitala utvecklingen. Pär Ström har också nyligen utsetts till ledamot i regeringens IT-råd. 4 oktober-tidningen har träffat honom för en intervju om den tekniska utvecklingen och respekten för den personliga integriteten.

Hur upplever du debatten om integritet?

– Det finns svaga men tydligt positiva tecken på att fler börjar förstå allvaret i frågan. Det mediala intresset är till exempel mycket stort. Och politiskt har integritetsutredningen kommit med sitt första betänkande, ett betänkande som pekar i rätt riktning.

Hur ställer sig mannen på gatan?

– Det finns ibland en skrämmande omedvetenhet om de stora riskerna för missbruk av ny teknik hos allmänheten. Jag blev mycket förvånad när vi gjorde en opinionsundersökning och nästan halva befolkningen vill införa censur av internet. Då baxnar man.

Vad beror det på?

– Jag tror att många människor överskattar fördelarna med digital övervakning. Samtidigt är det många som underskattar nackdelarna.

Du varnar gång på gång för farorna med ny teknik. Är du teknikfientlig?

– Absolut inte. Jag tycker att det är jättebra med ny teknik. Men det är som med all teknik, den bör inte användas till allt. Det behövs restriktioner. Så har det alltid varit. Bilar får inte köras i 250 kilometer i timman även om det är tekniskt möjligt.

Nyligen fick du Advokatsamfundets journalistpris. Varför fick du det?

– För arbetet med att på ett seriöst och initierat sätt belysa riskerna för ett övervakningssamhälle.

Hur känns det?

– Fantastiskt glädjande. Och mycket oväntat.

Vilken är den viktigaste politiska frågan just nu?

– Förslaget att låta FRA (Försvarets radioanstalt) avlyssna e-post, telefontrafik m.m., och förslaget att lägga en slags polisiär roll på internetleverantörer som Telia.

Sossarna har valt att bordlägga FRA-frågan i riksdagen i ett år, till 2008. Kommentarer?

– Det är positivt, då har vi ett år till på oss för debatt och förhoppningsvis tillnyktring.
– Samtidigt kan man något ifrågasätta Thomas Bodströms försök att värna och vurma integriteten.

ten. Han är väldigt glad att gå in i den rollen. Det känns inte riktigt trovärdigt.

Varför känns det inte trovärdigt?

– För att han har varit pådrivande för integritetskränkande lagar under sina sex år som justitieminister.

Vilka är de viktigaste frågorna med själva teknikutvecklingen just nu?

– När det gäller teknikutvecklingen så är Googles och andra sökmotorers kartläggning av människor ett allvarligt hot mot privatlivets helgd. Även utvecklingen av RFID, som står för dörren, är en viktig fråga.

Du har nyligen skrivit en rapport om RFID. Många har aldrig hört talas om det. Berätta vad det är.

– RFID-chips är streckkodens efterföljare. Det handlar om en liten radiosändare utan batteri, tunn som ett papper och som redan i dag används i busskort, pass och i vissa landstingskläder. Tekniken har stora möjligheter, men riskerna för integritetskränkning är påtagliga, man kan till exempel bli avläst av en främling på bussen.

Varför är du så engagerad i frågan om personlig integritet?

– Jag vill inte ha ett samhälle där digital teknik används för att övervaka miljontals människors vardag. Jag gillar inte att okända människor kan läsa min e-post, kan ta reda på vilka sms jag skickat, när jag senast åkte bil genom Dalarna eller vart

jag åkte buss i förrgår. Inte för att jag gjort något brottsligt. Inte för att jag egentligen har något att dölja, utan för att det är mitt liv, mitt privatliv.

– Jag vill inte låta högtravande, men för mig är det både en demokratifråga och en fråga om mänskliga rättigheter. FN:s förklaring om de mänskliga rättigheterna, artikel 12, säger att "ingen får utsättas för godtyckligt ingripande i fråga om privatliv, familj, hem eller korrespondens (...) Var och en har rätt till lagens skydd mot sådana ingripanden och angrepp."

– Givetvis måste polisen ha effektiva metoder för att bekämpa brott. Men just nu verkar det inte finnas några som helst gränser för vad myndigheter kan tillåtas göra i brotts- och terroristbekämpningen namn.

JONAS VIKMAN

Om storebrorssamhället

Integritetsombudsman Pär Ström har skrivit tre viktiga rapporter om övervakningssamhället. De tre rapporterna kan hämtas på www.dnv.se/integritetsombudsmannen eller beställas på bestall@dnv.se.

Dold radiosändare i fickan?

Ny rapport: Snokande chips i prylar kan kartlägga dig

”Med storebror i byxfickan” beskriver utvecklingen med RFID-chips. Det är små chips, tunna som papper, som redan nu finns i pass, busskort och i landstingskläder. Författaren beskriver både fördelar med teknologin och dess risker ur ett integritetsperspektiv.

Titel: Med storebror i byxfickan. Integritetsrisker med RFID-chips

Med storebror i uppfinnarverkstan

Rapporten ”Med storebror i uppfinnarverkstan” går igenom 22 nya teknologier som hotar människors personliga integritet. Vissa av dem finns redan tillgängliga på marknaden medan andra befinner sig i varierande stadier av utvecklingsprocessen.

Titel: Med storebror i uppfinnarverkstan. Ny digital övervakning, från automatiska öron till internetdammsugare

Med storebror i baksätet

”Med storebror i baksätet” är en rapport om digital övervakning av biltrafik. Sju teknologier utvecklas just nu för att övervaka biltrafiken. ”Nyttokalkylen blir positiv bara om den personliga integriteten värderas till noll”, säger Pär Ström, författare till rapporten.

Titel: Med storebror i baksätet. Digital övervakning av dina bilfärder

bekämpa övervakningssamhället
skriv en protestlåt
vinn 10 000 kr

mer om musiktävlingen på www.dnv.se/musiktavling

Foto: JEFFREY RASMUSSEN

Hur bra är Sverige?

Det har under senare år publiceras en rad rankinglistor som jämför det ekonomiska klimatet i olika länder. På vissa listor hamnar Sverige mycket högt och på andra mycket lågt. Vilka är då Sveriges starka och svaga sidor, då det gäller ekonomisk prestationsförmåga och konkurrenskraft?

Välståndsligan

Den mest återopade internationella rankinglistan är den så kallade välståndsligan, alltså OECD:s lista över köpkraftskorrigerad BNP per capita i olika länder.

Sverige har under 2000-talet pendlat mellan plats 12 och 15 på den listan. De preliminära siffrorna för 2006 ger Sverige plats 14. Det finns flera länder som ligger mycket nära varandra varför ett par steg upp eller ner i praktiken inte behöver betyda att det har skett några större förändringar i Sveriges relativa styrka.

I ett längre perspektiv inger dock välståndsliga oro. Åren 1970–75 pendlade Sverige mellan plats 4 och 6. Under 1980-talet låg vi, med något undantag, stabilt på sjätte plats. Under den djupa ekonomiska krisen i början av 1990-talet halkade vi ner till plats 15 och sedan dess har vi hållit oss kvar kring denna nivå.

Terms of trade

Sveriges årliga tillväxt per capita 1995–2005 var

2,3 procent, vilket inte verkar så dåligt. Men då man även tar hänsyn till den internationella relativprisutvecklingen (terms of trade) ser det värre ut. Den svenska tillväxten blir då bara 1,9 procent. Anledningen är att priserna på vår export har utvecklats sämre än priserna på det vi importerar. Denna utveckling har pågått sedan 1970.

Här finns alltså en viktig förklaring till att vi sjunker i välståndsligan. Vår produktionsvolym växer visserligen relativt snabbt. Men vi producerar tydligen fel saker. "Sverige verkar specialisera sig på produkter som måste säljas till allt lägre priser för att kunna konkurrera", har professorn i nationalekonomi Ulf Jakobsson konstaterat.

Företagsamhet

Flera studier visar att företagandet och nyföretagandet i Sverige befinner sig på en, internationellt sett, relativt låg nivå. Det finns statistiska mätproblem och skillnaderna mellan Sverige och flera andra europeiska länder är inte dramatiska. Men mycket talar för att Sverige här har problem. Nyföretagande och småföretagande betyder mycket för näringslivets dynamik och möjligheterna att skapa nya jobb.

Global Entrepreneurship Monitor 2006 har jämfört hur stor andel av den vuxna befolkningen (18–64 år) som är på väg att starta eller som driver ett nytt företag. Sverige kommer här på plats 40 av 42 undersökta länder med 3,5 procent. Här är resultatet för några andra länder: Kina 15,7 procent, Indien

10,4, USA 10,0 och Norge 9,1. Sämre än Sverige var bara Japan (2,9) och Belgien (2,7).

Konkurrenskraft

I boken *Det svenska miraklet i repris?* (Thomas Andersson, Pontus Braunerhjelm och Ulf Jakobsson, SNS 2006) analyseras tre internationellt värderade studier från 2005:

- World Economic Forum: Sverige på 3:e plats.
- IMD: Sverige på 14:e plats.
- Fraser Institute: Sverige på 22:a plats.

Författarna konstaterar att det som ger Sverige så skilda placeringar i de tre studierna inte är vitt skilda bedömningar av enskilda faktorer utan snarast hur sammanvägningen mellan olika faktorer görs. I stort sett uppvisar Sverige nämligen samma starka respektive svaga sidor i alla tre studierna:

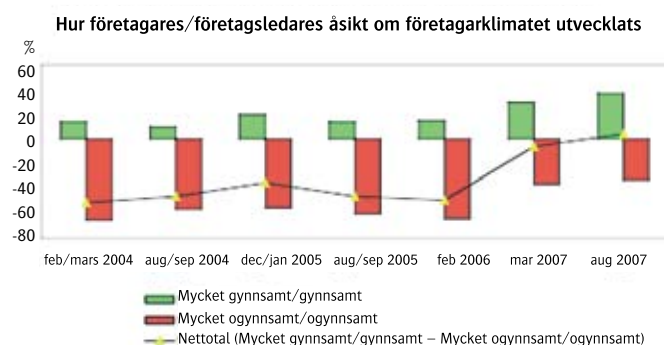
- Starka sidor: forskning, utbildning, företag och företagsledning inom viktiga områden, jämställdhet och miljö.
- Svaga sidor: skattetryck, ekonomisk politik, utflyttningsrisk och attraktiv miljö för högutbildade.

ANDERS JOHNSON

Företagare och allmänhet överens – företagarklimatet något bättre

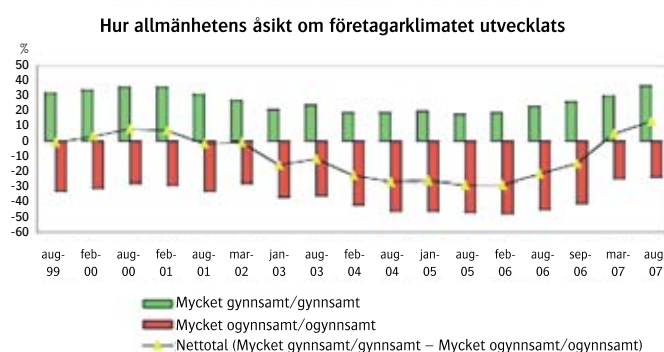
Den Nya Valfärden har, med hjälp av opinionsinstitutet SKOP, regelbundet låtit göra mätningar av hur företagare (och företagsledare) respektive allmänheten uppfattar företagarklimatet i Sverige. För bägge grupper visar den senaste mätningen (augusti/september 2007) att andelen positiva ökar.

Bland företagare ansåg 37 procent att företagarklimatet var gynnsamt eller mycket gynnsamt. 36 procent ansåg att det var ogynnsamt eller mycket ogynnsamt. Bland stora och medelstora företag är inställningen mer positiv än bland mindre företag. Företagare i storstadsområden är mer positiva än andra företagare.

Detta diagram visar ett balansmått: andelen företagare som anser att företagarklimatet är gynnsamt eller mycket gynnsamt minus andelen som anser det ogynnsamt eller mycket ogynnsamt.

Hos allmänheten ansåg 37 procent att företagarklimatet var gynnsamt eller mycket gynnsamt. 24 procent ansåg att det var ogynnsamt eller mycket ogynnsamt.

Detta diagram visar ett balansmått: andelen svenskar som anser att företagarklimatet är gynnsamt eller mycket gynnsamt minus andelen som anser det ogynnsamt eller mycket ogynnsamt.

SKOP har också frågat företagare och allmänhet om de anser att den borgerliga regeringen har förbättrat eller försämrat företagarklimatet i Sverige. Resultatet för augusti/september 2007 framgår av nedanstående tabell:

Svar	Företagare	Allmänhet
Förbättrat mycket	4 %	4 %
Förbättrat lite	27	34
Ingen skillnad	63	51
Försämrat lite	3	5
Försämrat mycket	2	2

Slutligen ställdes frågan hur man bedömer att den borgerliga regeringen kommer att förändra företagarklimatet till valet 2010. Så här fördelades svaren:

Svar	Företagare	Allmänhet
Förbättra mycket	10 %	12 %
Förbättra lite	53	49
Ingen skillnad	32	26
Försämrar lite	2	7
Försämrar mycket	1	3

En slutsats av opinionsläget bland företagare och allmänhet är alltså att bägge grupper anser att företagarklimatet inte har förändrats särskilt mycket sedan valet. Det är dock fler som anser att det har skett en förbättring än en försämring. Då det gäller de närmaste tre åren är det en klar majoritet i bägge grupper som förväntar sig förbättringar av företagarklimatet.

ANDERS JOHNSON

Sänk arbetsgivaravgifterna för alla

I över tio år har Den Nya Velfärden kämpat för sänkta arbetsgivaravgifter. Vi har bedrivit kampanjer, gjort utredningar, skrivit artiklar och författat böcker i frågan. Senast inför valet i fjol gjorde vi en stort upplagd satsning baserad på en vetenskaplig rapport om effekterna av en halvering av arbetsgivaravgifterna.

För det mesta har det varit för döva öron, vilket är ganska underligt. Den fråga som legat företagarna varmast om hjärtat har politikerna inte brytt sig om.

Men så plötsligt faller polletten ned. Den nya alliansregeringen som tillträdde för ett år sedan har gjort sänkta arbetsgivaravgifter till sitt huvudverktyg för att öka sysselsättningen. "Den starkaste jobbskapande politiken är att sänka skatten på arbete", skriver de fyra partiledarna på DN Debatt den 18 september 2007. Det senaste exemplet är statsministerns förslag om "nyfriskjobb" som innebär att den som anställer en långtidssjukskriven ska få dra av dubbla arbetsgivaravgiften. Om det betyder vad det låter som handlar det om en halvering av arbetskraftskostnaden! (100 procent bruttolön plus 33 procent arbetsgivaravgift minus två gånger 33 procents arbetsgivaravgift är lika med 67 procent vilket är hälften av 133 procent.) När förslaget presenteras får vi se om det är så man tänkt.

DÄRTILL FINNS NYSTARTSJOB BEN. Den som anställer till exempel en långtidarbetslös slipper arbetsgivaravgiften. Därtill finns förslaget om sänkt arbetsgivaravgift i tjänstesektorn. Dessutom har arbetsgivaravgifterna sänkts för vissa branscher, vilket i och för sig kanske inte har till syfte att främja sysselsättningen utan att gynna branschen, men

effekten blir sannolikt densamma. Vidare halveras arbetsgivaravgiften för den som fyllt 65 år. Vidare finns instegsjobben som bygger på subventionerade löner för invandrare som studerar svenska. Till detta kommer nyfriskjobben, som innebär subventionerade löner för personer med sjuk- och aktivitetsersättning.

Vi har kort sagt en regering som sätter sin lit till en insikt som under lång tid varit självklar för alla som besvärat sig med att skänka saken en tanke, nämligen att mer arbetskraft anlitas om arbetskraften blir billigare. Åt detta kan man bara glädja sig.

Samma grundläggande och korrekta tanke har också inspirerat förslaget om hushållsnära tjänster, som just innebär att det ska bli billigare att anlita en hemstädare även om den skattetekniska lösningen inte direkt har med arbetsgivaravgifterna att göra.

KAN MAN DÅ SOM FÖRETAGARE vara oförbehållsamt glad och tacksam? Inte riktigt. Förslagen har två defekter som hänger ihop. Dels är de specialdestinerade, dels är de krångliga.

De flesta förespråkare för sänkta arbetsgivaravgifter vill ha generella sänkningar som gäller alla arbetstagare, till exempel, som Den Nya Velfärden och förre finansministern Kjell-Olof Feldt föreslagit, en halvering från dagens 32 till 16 procent. Fördelen med en sådan lösning är att den är enkel, begriplig och lätt att genomföra och följa för arbetsgivarna. Men för en finansminister – dock ej för Feldt – kan den svida i skinnet eftersom den lösningen blir dyr för staten.

DET ÄR DÄRFÖR ALLIANSREGERINGEN försöker rikta sänkningarna så att staten inte förlorar några intäkter på de anställda som är eller skulle bli anställda även utan sänkningarna. Ambitionen är att utforma ett regelsystem som med kirurgisk pre-

cision ska lägga sänkningarna just så att de bara gynnar dem som befinner sig just på gränsen till arbetsmarknaden.

Men just detta gör reglerna krångliga. Så här skriver Arbetsförmedlingen om nystartsjobben:

Villkor för nystartsjobb är att du har varit arbetslös minst ett år (för ungdomar sex månader), fått sjukpenning, rehabiliteringspenning, sjuk- eller aktivitetsersättning eller varit anställd hos Samhall. Vissa nyanlända invandrare kan också få nystartsjobb under de första tre åren efter det att uppehållstillstånd har beviljats. Arbetsgivaren får stödet lika länge som den person som ska anställas har varit arbetslös. För personer som har fyllt 55 gäller dubbla tiden. Arbetsgivaren måste ansöka om nystartsjobb hos Arbetsförmedlingen. Den som ska anställas måste också vara inskriven hos Arbetsförmedlingen när beslut ska fattas. Arbetsförmedlingen måste ha fattat beslut innan anställningen påbörjas.

Risken är att arbetsgivare inte tycker byråkratin och riskerna är värda besväret. Och tänk om man åkt på en fastanställd när stödet inte längre betalas! Varken nystartsjobben eller instegsjobben verkar ännu inte heller ha blivit de succéer regeringen hade förväntat sig.

SAMMA SAK MED FÖRSLAGEN OM att vissa tjänstebanscher ska få sänkta arbetsgivaravgifter. Det kräver en hel del regler och byråkrati för att avgöra exakt vilka tjänster som ska innefattas och för att avgöra om ett visst tjänsteföretag tillhör den gynnade gruppen. Krångel igen.

Bättre göra rejäl sänkning för alla.

PATRIK ENGELLAU

Ny rapport

Av barn och dårar får man höra sanningen, brukar det heta. Att anlita utländska experter är ett tredje sätt att få fräscha synpunkter på någon gammal tvistefråga, som förmodligen är mera tillförlitligt.

JUST DETTA HAR DEN NYA VÄLFÄRDEN GJORT. I våras inbjöd Den Nya Velfärden representanter från European Small Business Alliance (ESBA) att besöka Sverige för att på plats göra en utvärdering av det svenska företagarklimatet.

Företagarna har större stöd än de anar

EN AV DELEGATIONENS MEST INTRESSANTA iakttagelser gäller den utbredda missuppfattningen – även bland företagare – att svenskarna skulle vara tämligen negativt inställda till företagare. I rapporten redovisas en undersökning där 600 svenska företagare fick förhålla sig till påståendet "Vanliga svenskar förstår hur det är att vara företagare och har en positiv attityd till företagare". Så här fördelade sig svaren:

	%
Instämmer helt och hållet	6
Instämmer delvis	38
Tar delvis avstånd	29
Tar helt och hållet avstånd	27

Företagare i storstäder känner sig lite mer uppskattade (49 procent instämmer helt eller delvis) än företagare utanför storstäderna (41 procent), annars

är det inga skillnader i fördelningen mellan olika företagargrupper.

DESSBÄTTRE HAR FÖRETAGARNA FEL. Den Nya Velfärden har låtit göra opinionsundersökningar under ett antal år som visar att svenska folket har ungefär samma uppfattning om företagarklimatet som företagarna själva har.

Den Nya Velfärdens undersökningar visar också att svenskarna har en mycket stark önskan att företagarklimatet förbättras. 94 procent anser att det är "viktigt" eller "mycket viktigt" att förbättra företagarklimatet i Sverige. Detta gäller i alla grupper av befolkningen. Av de LO-anslutna svarar 94 procent "viktigt" eller "mycket viktigt" och för vänsterpartisympatisörer är siffran så hög som 80 procent.

ESBAs delegation drar av detta följande slutsats: "Vi har svårt att begripa hur det kommer sig att svenska företagare inte är medvetna om de varma känslor och den uppmuntran som enligt undersökningarna strömmar mot dem från deras omvärld. Den enda förklaring vi kan komma på är ganska förödande för företagarnas talesmän och intresseorganisationer."

Siffrorna i ESBA:s rapport grundas på en opinionsmätning från februari 2006. Motsvarande studie som därefter gjordes i augusti/september 2007 visar i stort sett samma resultat.

”Servicesektorn i Sverige verkar inte vara särskilt välutvecklad”

Olika företag – olika problem

I rapporten ”Fullt fokus på företagare” pekar ESBA:s delegation på flera strukturella problem i det svenska företagarklimatet. Men man kan inte säga att företagarklimatet generellt sett är undermåligt. För vissa typer av företag kan företagarklimatet betecknas som fullt acceptabelt, även om förbättringar både är möjliga och önskvärda. Men för andra typer av företag är problemen mycket allvarliga.

Det svenska dilemma kan uttryckas på följande sätt: Sverige har ett relativt gott klimat för den typ av företag som inte kan förväntas att i större utsträckning bidra till ökad sysselsättning och minskat utanförskap. Men klimatet är dåligt för den typ av företag som skulle kunna ge sådana bidrag, om företagarklimatet för dem vore bättre.

ESBA bygger sin analys på följande indelning av näringslivet:

	Mindre kunskapsintensiva	Mer kunskapsintensiva
Mer kapital-intensiva	Traditionell exportindustri (TE)	Innovation och high tech (IHT)
Mindre kapital-intensiva	Hantverk och service (HS)	Skola, vård, omsorg (SVO)

FÖR DEN TRADITIONELLA EXPORTINDUSTRIN fungerar det svenska företagarklimatet tämligen väl. Det är efter förutsättningarna i dessa företag som de svenska regelverken i stor utsträckning har anpassats. Men man kan inte räkna med att denna sektor framöver kommer att kunna göra särskilt mycket för att avhjälpa den omfattande arbetslösheten – eller utanförskapet – i Sverige.

Även för sektorn Innovation och high tech (IHT) är företagarklimatet tämligen bra. Ett problem är dock bristen på riskkapital och 3:12-reglerna. Bristen på riskkapital beror bland annat på den inter-

nationellt sett mycket låga genomsnittliga hushållsförmögenheten i Sverige.

ESBA KONSTATERAR ATT SVERIGE är ett rikt land med ett fattigt folk. Hälften av Sveriges hushåll har ingen nettoförmögenhet alls. Bara den rikaste tredjedelen av Sveriges hushåll har en nettoförmögenhet som överstiger en årslön. Men då ingår värdet av den egna bostaden. Bara de rikaste 10 procenten av de svenska hushållen har ”en årslön på banken” i bemärkelsen pengar utöver reala tillgångar.

Även om IHT-sektorn är viktig, och kan få en växande betydelse med rätt politik, tror dock inte ESBA att dessa bolag kommer att kunna hjälpa Sverige särskilt mycket mot arbetslösheten eller utanförskapet. De som berörs av arbetslöshet och utanförskap tillhör normalt inte den kategori som i första hand får anställning inom IHT.

EN SEKTOR SOM HAR EN STOR TILLVÄXTPOTENTIAL är Skola, vård, omsorg (SVO). Men här hämmas

Foto: JOEY NELSON

utvecklingen av att den offentliga sektorn på de flesta områden har praktiskt taget monopol. Enda viktiga undantaget gäller friskolorna. ESBA anser att många nya jobb skulle kunna skapas om SVO-sektorn öppnades upp för privat företagande i betydligt högre grad än hittills.

Hantverk och service (HS) är det verkligt stora problemområdet då det gäller företagarklimatet i Sverige. Här finns de stora problemen med facket, med regelkrånglet och med arbetsrätten. Detta är särskilt besvärande eftersom det är här de stora möjligheterna till nytt entreprenörskap finns. Här är det också lättast för människor utan hög utbildning och stora finansiella resurser att starta företag.

Problemet är dubbelt – det drabbar både potentiella företagare och potentiella konsumenter. ESBA konstaterar: "Servicesektorn verkar i Sverige inte vara särskilt välutvecklad, framför allt tycks vanliga människor ha svårt att skaffa sig den personliga service som är naturlig i många andra europeiska länder."

FAKTA

European Small Business Alliance (ESBA) representerar närmare en miljon små och medelstora företag i 35 europeiska länder. Stiftelsen Den Nya Valfärden är en av medlemsorganisationerna i ESBA.

ESBAs delegation till Sverige bestod av Tina Sommers, Gabriel Goucha och Frédéric Soudain med Den Nya Valfärdens ordförande Patrik Engellau som rapportör. De utländska representanterna har egna erfarenheter från företagande i England, Portugal, Frankrike och Belgien.

Delegationens rapport heter Fullt fokus på företagare. Den kan beställas eller laddas ner från www.dnv.se/mou/rapport_fullt_fokus.pdf

Vad bör göras?

ENLIGT ESBA ÄR DET ALLTSÅ FRAMFÖRALLT två sektorer i ekonomin – Skola, vård, omsorg samt Hantverk och service – som behöver radikalt ändrade spelregler för att Sverige ska kunna komma tillrätta med arbetslöshet och utanförskap. Här är några av de åtgärder som delegationen rekommenderar:

- Ta bort de företagarfientliga 3:12-reglerna. I stället för att ha särskilda regler som missgynnar mindre företag, bör det införas vissa specialregler som gynnar sådana företag. Låt nya företag, både aktiebolag och enskilda firmor, slippa skatt tills de arbetat upp ett visst eget kapital. Ta bort revisionstvånget för mindre företag. Låt små bolag slippa ta ut moms om de inte vill.
- Fortsätt de framgångsrikt genomförda avregleringarna av de gamla tekniska offentliga monopolen – exempelvis telekommunikationer, järnväg och el – med motsvarande avregleringar inom skola, vård och omsorg, där offentliga monopol fortfarande dominerar.
- Vänta inte till hösten 2010 med att minska företagens administrativa börda med 25 procent – vilket regeringen föresatt sig. Sätt igång direkt!
- Lägg ned planerna på att fridlysa arbetsrätten när avregleringar ska göras. Ta bort möjligheten för facket att kräva kollektivavtal med bolag där det saknas anställda som vill ha kollektivavtal. Låt inte facket få utlysa strejk utan mandat från sina medlemmar på företaget.
- Sänk arbetsgivaravgifterna generellt. Begränsa inte tjänsteavdrag till hushållsnära tjänster, utan låt avdraget gälla även andra typer av service.

ANDERS JOHNSON

Sätt igång och minska företagens administrativa börda nu!

Foto: JAMES STEIDL

Sveriges företagare behöver höja rösten

Svenska företagare har starkt stöd hos allmänheten men måste bli mer synliga i den politiska debatten. Det var en av slutsatserna deltagarna kom fram till på idéseminariet **Fullt fokus på företagare som tankesmedjan Den Nya Valfärden** arrangerade i september.

Medverkande var bl.a Gunnar Hökmark, europaparlamentariker och f.d. partisekreterare för moderaterna, Mats Qviberg, vice styrelseordförande Öresund, ordförande i HQ, Bilia, och Fabège, Katarina Håkansson, näringsdepartementet och Patrik Engellau, ordförande Den Nya Valfärden.

TINA SOMMER, ORDFÖRANDE i European Small Business Alliance, ESBA, som representerar en miljon företagare i ett trettiotal länder, har varit i Sverige och studerat det svenska företagarklimatet. Tina Sommer deltog i seminariet och menade att det är svårt att driva företag i Sverige. Det finns en obalans mellan företagens och anställdas villkor som måste åtgärdas. En anställd har en mängd förmåner som företagare aldrig får tillgång till. Facket har för stor makt när det gäller mindre företag.

Det finns också en viktig skillnad mellan svenska och utländska företags engagemang för att på-

verka sin situation och få till stånd en förändring. Efter att ha studerat det svenska företagarklimatet konstaterar Tina Sommer att svenska företagare är relativt osynliga i den politiska debatten. I England däremot är företagarpoteater vanliga.

– Jag reagerar på att företagarna i så liten utsträckning själva agerar. Istället finns det ett antal företagsorganisationer med anställda "lobbyister" som skall försöka skapa förändringar. Det är inte lika effektivt som att enskilda företagare uppvaktar politiker och talar för sin sak, säger Tina Sommer.

TINA SOMMER MENAR också att det är viktigt att stödja det lokala företagandet. Sverige har av tradition ett litet antal mycket stora och framgångsrika företag. Men risken är att ägandet eller sysselsättningen flyttas utomlands. Det finns inte heller någon stor grupp av medelstora svenska företag som kan skapa nya arbetstillfällen och stå som förebild för unga entreprenörer.

– Stöd de lokala företagen, de flyttar inte. Före-

tagarna vill bo kvar på orten eftersom barnen har sin skolgång där och partnern ofta sitt jobb i närheten, säger Tina Sommer.

GUNNAR HÖKMARK, EUROPAPARLAMENTARIKER och f.d. partisekreterare för moderaterna poängterade vikten av ett förenklat regelverk som är praktiskt möjligt att följa som småföretagare. Men enbart förändringar av regelverk kommer inte att förbättra företagarklimatet. Enligt näringsdepartementet har dock attityden till att starta företag förändrats.

– Näringsminister Maud Olofsson har formulerat två uppdrag, att förenkla vardagen för företagare men också att ändra attityden till företagande. I år startades 10 procent fler företag än förra året, sa Katarina Håkansson från Näringsdepartementet.

Uppenbarligen har opinionen vänt till företagarnas fördel. Den företagarfientlighet många företagare upplevde för några årtionden sedan är inte längre verklighet. Svenskarna är stolta över sina företagare.

– Här finns en bild och berättelse att förmedla, inte minst till företagarna själva, poängterade Patrik Engellau, ordförande för Den Nya Valfärden. Att svenskarna vill ha ett bättre företagarklimat ger regeringen det stöd den behöver för att ta bort de hinder som finns idag.

ELIZABETH ZAAR

g60 Säkerheten framför allt

g60 är troligen marknadens säkraste port. Klämskydd, täckta skenor och andra säkerhetsdetaljer gör att alla i familjen kan använda porten utan risk. Den har även rejäla handtag och är mycket bra isolerad. Alltid 42 mm paneltjocklek.

Gör en klok portinvestering du också!

Tfn: 019-20 87 00 • www.crawfordgarageportar.se

Crawford
GARAGEPORTAR

Foto: JACOB PRIKHODKA

Hur ska sjukvården organiseras

Tillsätt ny utredning för att pröva olika alternativ

Den statliga Ansvarskommittén avlämnade i våras sitt betänkande Hållbar samhällsorganisation med utvecklingskraft (SOU 2007:10). Det övergripande förslaget i betänkandet är att samhällsorganisationen skall bättre anpassas till framtidens krav genom att det nuvarande antalet län och landsting skall kraftigt minskas och bilda sex till nio län och regionkommuner.

För att de nya regionkommunerna, som alltså ersätter landstingen, över huvud taget skall få tillräckliga arbetsuppgifter har kommittén funnit det nödvändigt att de övertar landstingens ansvar för sjukvården. Den splittring av sjukvården på regionala enheter som kom till för 150 år sedan föreslås följaktligen bestå. Det är svårt att se detta förslag som annat än en eftergift för krav på regionala kommuner som villkor för att nå enighet om en ny regionindelning på länsnivå.

Någon analys av olika alternativ för hur framtidens sjukvård kan och bör organiseras presenteras inte i betänkandet. Däremot framhålls utförligt vilka samarbetsbehov som finns mellan de regionala enheterna på sjukvårdsområdet, och det talas ordrikt om i vilken omfattning och på vilket sätt statens styrning av sjukvården bör organiseras. Summan av de skilda resonemangen är, att de nya regionkommunerna kommer att möta samma samarbetsproblem som de nuvarande landstingen har, låt vara att antalet aktörer blir färre. Ambitionen för utredarna synes därför inte ha varit att åstadkomma en väl fungerande framtida sjukvård utan endast att få till stånd en ny regionindelning.

ETT GRUNDLÄGGANDE PROBLEM med kommitténs förslag är att den, tvärt emot vad den själv hävdar, inte ser sjukvården i ett medborgarperspektiv utan som en regional indelningsfråga. Men en för alla tillgänglig sjukvård av god kvalitet utgör ett omistligt inslag i begreppet välfärd och är därför värd att diskuteras med utgångspunkt i hur den bäst kan tillgodose människornas behov. Jag saknar den diskussionen i kommitténs förslag. Det är i medborgarperspektivet inte så konstruktivt att få del av kommitténs tankegångar om hur svagheter i den regionaliserade sjukvården kan reduceras, när dessa svagheter kanske skulle kunna elimineras i en annorlunda organiserad sjukvård.

För medborgarna är det till exempel viktigt att det i sjukvårdsorganisationen finns någon person som är ansvarig för patienten under hela sjukdomsbehandlingen, oberoende av var i vårdorganisationen behandlingen sker och oberoende av om den sker inom eller utom landet. För patienten är det vidare betydelsefullt att alla vårdgivare tillämpar de senaste rönen i fråga om behandling av olika sjukdomar, något som enligt kommittén inte alltid är fallet i dag.

I EN NATIONELLT ORGANISERAD sjukvård skulle problemen med statens styrning av den regionala sjukvården försvinna, liksom behoven av åtgärder för att överbrygga gränserna mellan regionerna i fråga om bland annat kunskapsbildning och kunskaps-spridning. För människorna skulle regionala gränser inte behöva skapa svårigheter av ekonomiska eller behandlingsmässiga skäl. Vården skulle kunna ges varhelst i landet, där den är bäst tillgänglig och där kunskaperna och erfarenheterna av aktuella sjukdomar är mest utvecklade. Staten skulle

helt kunna ägna sig åt uppföljning och utvärdering av vårdens tillgänglighet, kvalitet och kostnadseffektivitet.

Frågan om en nationell sjukvård har emellertid aldrig blivit föremål för en seriös offentlig utredning i Sverige. Det är dags att det sker nu. Exempel på hur en nationell sjukvård i grova drag skulle kunna organiseras har presenterats och finns tillgängliga, bland annat i skriften HSF-modellen – patientmakt, kvalitet och kostnadseffektivitet i en ny sjukvårdsstruktur.

Ett rimligt resultat av den fortsatta behandlingen av kommitténs förslag är därför att regeringen tillsätter en ny utredning med uppgift att förutsättningslöst pröva olika alternativ för hur framtidens sjukvård bör organiseras.

G RUNE BERGGREN
SENIOR ADVISOR DEN NYA VÄLFÄRDEN

FAKTA

Den Nya Velfärden har utvecklat ett nytt, modernt, effektivt och patientanpassat sjukvårdssystem. Vi har kallat förslaget HSF-modellen, där HSF betyder Hälso- och Sjukvårdsföretag. Vi har skrivit två böcker och tre andra skrifter om HSF-modellen. HSF-modellen är för sjukvården vad skolpengssystemet är för skolan.

Ny oberoende undersökning

Forskning om arbetsrätten

– Det finns förvånansvärt lite oberoende forskning om arbetsrätten, säger professor Karl-Olov Arnstberg. Nästan alla undersökningar görs av parterna eller är politiskt styrda. Jag ska nu på Den Nya Velfärdens uppdrag forska om hur det verkligen ligger till med småföretagen och arbetsrätten.

ALLA ÄR VÄLKOMNA att lämna sina synpunkter. Skicka ett mejl till koa@dnv.se. Du kan också meddela om du vill ställa upp på en intervju. Tycker du det är enklare att ringa är hans mobilnummer 0704-97 77 44.

Varför tycker du det är viktigt att forska om arbetsrätten?

– Framför allt för att vi vet så lite om hur det faktiskt fungerar. Regeringen säger att arbetsrätten inte är något problem för företagen, medan de flesta företagare tycks anse att det är ett jätteproblem. Samtidigt verkar många företag, framför allt större företag, klara av reglerna utan problem. Det är viktigt att särskilt undersöka hur det fungerar i de mindre företagen, för det är där sysselsättningsökningen ska ske.

Har du några hypoteser?

– Jag tror väl som många andra att arbetsrätten är gjord för gamla tiders industriföretag, där arbetarna var standardiserade och utbytbara och bara kunde få något inflytande genom att sluta sig samman och hävda sina intressen via ett starkt fack. Det var ett arbetsliv som såg ut lite som Chaplins film Moderna tider.

Hur är det i arbetslivet nu då?

– Det finns naturligtvis en hel del traditionella

storindustrier kvar, men numera är arbetskraften i allmänhet mycket mer välutbildad och kompetent och dessutom differentierad. Folk är inte utbytbara på samma sätt som tidigare och det gör att det kollektiva greppet inte fungerar så bra.

– Sedan är det småföretagen. Där har väl arbetsrätten aldrig passat särskilt bra, men förut spelade det ingen roll eftersom man inte brydde sig så mycket om småföretagen. Politikerna väntade sig att tillväxten och sysselsättningen skulle komma i storföretagen och den offentliga sektorn. Men nu väntar man sig att sysselsättningen ska komma i mindre företag, och då är det särskilt viktigt att se hur arbetsrätten fungerar där.

NUTEK har gjort en undersökning av vad det kostar företagen att administrera arbetsrätten och kommit fram till 5,8 miljarder kronor om året. Vad säger du om det?

– NUTEKs studie är noggrann och intressant, men den handlar bara om de administrativa kostnaderna, alltså kostnaderna för lagstadgad information till anställda, fack och myndigheter. Självklart är det mycket dyrare för företagen att efterleva arbetsrätten än att administrera den. Sjuklönen

kostar givetvis mycket mer än pappersarbetet kring sjuklönen. Dessutom är det nog så att administrationen känns mer betungande i små än i stora företag där det finns särskilt anställd regelkompetent personal som administrerar systemet. I småföretagen är det företagarna själva som ska göra jobbet, och just detta är sällan deras specialitet.

Varför fungerar inte arbetsrätten i småföretag?

– Jag säger inte att den inte gör det, jag säger att jag ska ta reda på hur det ligger till. Jag har en del idéer som förstås kan visa sig vara fel. Men jag tror att tillvaron för en företagare som vill att företaget ska växa kan vara lite jobbig, bland annat på grund av arbetsrätten. Företagaren kanske börjar som hantverkare, och om han är duktig får han mer att göra och vill kanske anställa, men då upptäcker han en ny värld av regler och ansvar som han inte var beredd på och som han inte riktigt kan överblicka. Han förlorar flexibiliteten och har plötsligt blivit en försörjningsinrättning för sina anställda. Då känns det kanske säkrare att låta bli att anställa.

De som försvarar arbetsrätten brukar säga att sådant där prat bara syftar till att blanda bort korten för de anställda. De säger att det egentligen handlar om att arbetsgivarna vill flytta fram positionerna på de anställdas bekostnad.

– Visst, det är en vanlig inställning. Man utgår från att arbetsmarknaden är ett nollsummespel, det den ene vinner måste den andre förlora. Men det är inte så säkert att det ligger till på det sättet. Det kan ju vara så att båda vinner. Med mer flexibilitet i arbetslivet kan livet kanske bli lättare för arbetsgivare samtidigt som många människor som idag är utslagna från arbetslivet får ett jobb.

Foto: KARL DOLENC

oftast styrd

Så säger många företagare. Vad finns det att forska om?

– För det första gäller det ju att fastställa att det är sant – om det nu är det. Och om det är sant borde det vara ganska viktigt eftersom den sanningen hittills inte fastställts på något seriöst och empiriskt sätt. Den mesta forskningen på det här området är tyvärr styrd av intressen och ibland inte särskilt tillförlitlig.

Menar du att politiker och andra som finansierar forskning talar om vilket resultat de vill ha?

– Absolut inte, det handlar om indirekt styrning. Jag kan ge ett exempel. Om jag ansöker hos det statliga Vetenskapsrådet måste jag enligt ett politiskt direktiv tala om på vilket sätt min forskning är relevant i ett genusperspektiv. Om min forskning inte är genusrelevant och jag talar om det i min ansökan har jag mycket mindre chans att få pengar.

Den Nya Välfärdens förslag till ny arbetsrätt

Dagens arbetsrätt är enastående omfattande och komplicerad för företagen. Enligt en noggrann kartläggning från NUTEK - www.nutek.se/content/1/c4/35/35/sammanfattarbetsratt.pdf - består arbetsrätten av 50 lagar och förordningar, varav 41 innehåller krav på att företagen ska informera myndigheter eller någon annan. Dessutom finns 153 föreskrifter och allmänna råd, varav 96 stycken innehåller informationskrav. "Totalt ger lagar, förordningar, föreskrifter och allmänna råd 418 informationskrav" skriver NUTEK. Och då är kollektivavtalen inte medräknade.

NUTEK har räknat ut att det kostar företagen omkring 6 miljarder kronor per år att uppfylla dessa informationskrav (bara informationen, alltså, inte den övriga efterlevnaden). Hälften

av dessa administrativa kostnader gäller arbetsmiljölagstiftningen.

Den Nya Välfärden har utarbetat ett radikalt annorlunda och modernare förslag (Medborgarnas Offentliga Utredningar 1996:1) som har mer än tio år på nacken, men fortfarande är överlägset. Grundbulten är att rättigheter och skyldigheter ska tillkomma företagen och medarbetarna, inte deras organisationer. Den som vill låta sig företräddas av ett ombud, till exempel ett fack, ska självklart ha den rätten, men det får inte vara en skyldighet.

En av dem som samrådde kring förslaget var nuvarande socialminister Göran Hägglund. Han borde resonera lite med arbetsmarknadsministern.

"Att skifta från det gamla till det som ska komma är den enda tradition värd att bevara."

Marcus Wallenberg jr,
ledare för Wallenbergsfären, 1946

"För mig framstår också innovatörer som personer som har en begåvning som ligger nära den konstnärliga. Det finns många komponenter i konstnärlig begåvning, men något väsentligt är förmågan att verkligen se och se på ett nytt sätt. Kunna frigöra sig från konventioner och invanda föreställningar och så att säga starta från scratch. Jag vill minnas att jag läst någonstans om Bruno Liljefors att hans lärare sa till honom, att det gällde att ge sig ut i naturen och se och se och se; att inte se naturen genom den tidigare konstens ögon som vi alla i så hög grad gör, utan att se den alldeles själv och alldeles ursprungligt. Det är bland annat detta som utmärker innovatörer, att de har en förmåga att se verkligheten och upptäcka att den i själva verket är annorlunda än vad vi vant oss vid. När den nya synen väl övervunnit vanetänkandet, konventionerna och de ingrodda föreställningarna ter den sig självklar. Fjällen har fallit från våra ögon."

Jan Wallander,
ekonom och bankman, 1997

”Jag har inte misslyckats, jag har just upptäckt tusen sätt som inte fungerar.”

Thomas Alva Edison,
amerikanske uppfinnare

”Entreprenörskap definieras inte av att starta bolag – det är en livsstil, en syn på sig själv, sin egen roll i näringskedjan och sina möjligheter. Debatter om nya företag och tillväxt fastnar ofta i debatten om hur vi ska hitta det nya H&M eller IKEA. Jag tror att det är mer en konsekvens av att uppmuntra alla de värden som ligger i livsstilen entreprenörskap.”

Pontus Schultz,
chefredaktör Veckans Affärer, 2006

”Sitt inte för länge på dina varor om du ska få rätt pris innan du far, ty handelsmannens huvudregel är att köpa ofta och raskt sälja vidare.”

Konungs skuggsjå, en nordisk
handbok från 1200-talet

”Det är enklare att skapa framtiden än att förutse den.”

Hamish McRae, brittisk journalist och framtidsanalytiker.

KRÖNIKA

Att vara människensföretagare

JAG ÄR EN MÄNSKENSFÖRETAGARE med F/A - skattsedel. Vid sidan av att vara anställd med A-skatt, åtar jag mig uppdrag som företagare. Under flera år hade jag tänkt på att skaffa en F-skattsedel. Men jag bävade för krångel och byråkrati. När jag väl kom till skott gick allt lätt som en plätt. Skatteverket handledde mig suveränt. Bekanta med företagarerfarenheter gav mig goda råd. Jag oroade mig för att jag skulle krävas på skatteinbetalningar innan jag själv hade fått betalt för min första faktura. ”Inga problem”, sa Skatteverket och flyttade fram datumet när jag skulle göra min första inbetalning. Deklarationen oroade mig. ”Inga problem”, meddelade ett företag i Hudiksvall som till ett bra pris försålde mig en tjock och mycket pedagogisk bok för hur en skattskyldig person i min situation skulle gå tillväga.

Därmed återstod bara själva Företagandet.

POLITIKEN OCH MYNDIGHETERNA HAR ANSVARET att skapa en så bra infrastruktur för företagandet som möjligt. Men själva företagandet är mitt eget ansvar. I grunden skiljer sig inte ansvarsfördelningen mellan politik och företagande från vad som gäller relationerna mellan politik och arbetstagare. Att få något gjort och att dra in någon krona som företagare eller löntagare är, hur man än vänder och vrider sig, alltid ett personligt ansvar.

”FÖRETAGARKLIMAT” ÄR ETT SVÄRFÅNGAT BEGREPP. Politiseringen är ett av problemen i sammanhanget. Sittande regering brukar anse att företagarklimatet stadigt förbättras, medan oppositionen hävdar det rakt motsatta. Hundratusentals företagsares subjektiva upplevelser av företagarklimatet skapar heller inte någon särskilt enhetlig eller tydlig bild av läget. Företagare som för dagen gör bra affärer, ägnar sällan några djupare tankar åt företagarklimatet. Företagare som har det knackigt tenderar ibland att i överdriven omfattning skuldbelägga företagarklimatet för de dåliga affärerna.

Ett tredje villospår i diskussionen om företagarklimatet är den vitt spridda föreställningen om att företag startas för att skapa jobb och för att generera skatteintäkter. Företag som startas av den anledningen är närmast uteslutande ”Låtsasföretag” som dragits igång av offentliga förvaltningar. De flesta av dessa företag sjunker, likt regalskeppet Vasa, innan de ens har börjat segla.

JAG HAR VARIT MED VID STARTEN av några skolföretag. Entreprenörerna har startat sina företag för att bygga bra skolor för barn och ungdomar. För att kunna driva bra skolor måste man självfallet rekrytera så bra pedagogiska medarbetare som möjligt. Att lärarnas arbetsmarknad vidgas och blir mer dynamisk är en positiv bieffekt av det växande antalet skolföretag. Men utan en bra skolidé, duktiga entreprenörer och intresserade elever/föräldrar, så blir det aldrig några nya jobb.

Politiken ska göra sitt för att fila bort onödiga hinder och besvär för företagande i alla delar av samhället. I ett bra företagarklimat finns det många företag. Ökar antalet människensföretagare så breddas rekryteringsbasen för riktiga företagare som vågar satsa. Då blir Sverige mer företagsamt.

Och det behövs.

WIDAR ANDERSSON
POLITISK REDAKTÖR
FOLKBLADET ÖSTERGÖTLAND

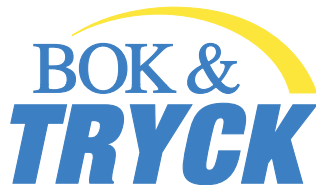
Tack!

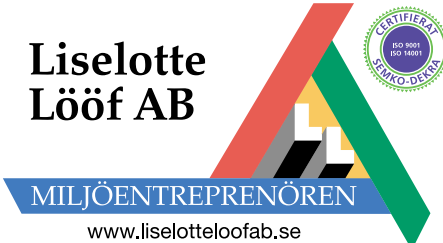
Ett stort tack till våra annonsörer och andra som under året
bidragit till vår verksamhet för ett företagsvänligare Sverige!

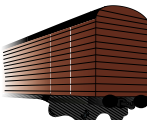

57:ans Rörservice AB	Bröderna Fhyr AB	Emeco	Granströms Elektriska AB
65 Nord AB	Bröderna Peres Industri AB	Energi & Transportentreprenad AB	GVC AB
A Berglunds Målerifirma	Bröderna Severin Återvinningsteknik AB	Enersol AB	Gärö Plåtprodukter AB
A-Hus AB	Bygg & Anläggning Jan Helm AB	Entevor AB	Göteborgs Allmekano AB
AB Dfs	Bygg & Håltagning i Stockholm AB	Entreprenad Håltagning AB	Göteborgs Bud
AB E. Blomgrens Elmontage	Börje Jönssons Åkeri AB	Eoh:s Skogsmaskiner AB	Hagströms Transport AB
AB Hybben Ekonomi	C & M Reklam & Tryck	Epm Power Tech AB	Hall-Miba AB
AB Ingenjörsfirma Fritz Egnell	C 4 Städconsult AB	Ergo Nordic AB	Halmstads Bärarelag AB
AB Stora Bergsmanshyttan	Calibra AB	Eriksson Kommunikation AB G	Harvey International AB
AB Söderhamnskäpan	Canadian Plastic Flooring AB	Escabon HB	Hasses Hyr & Maskin AB
AB Volvo Penta	Carlsténs Åkeri & Försälj. AB	Eskilstuna Plattsättning AB	Havator AB
Advokaterna Von Ahn	Casab	Essde AB	Havd AB
Affärstryckeriet i Norrtälje	Ce's Sanering AB	Etiketten Tryckeri AB	He-Bo i Uppsala AB
Ajo Kylindustri AB	Cepa Steeltech AB	Everts Betongpumpn. & Entr AB	Hedblom & Söner Mekaniska AB
Andbjörk Kjell Åkeri	Ceres Food AB	Expanda AB	Hederdals Åkeri AB
Anderstorps Metall & Råvaruhdl	Citydata Future Cad In Sweden AB	Fiskarhedenvillan AB	Helsingborgs Gods Service AB
Aniagra Produktions AB	Clarion Hotel Stockholm	Flaggskeppet AB	Herrljunga Emballage AB
Arbman Annonssbyrå i Malmö AB	Compatec AB	Flemingsbergs Elektriska AB	Hiensch Engineering AB
Arrangée AB	Conroco AB	Flexor	Hisstema AB
Avesta Park & Trädgårdsservice	Coyote Transport	Formtech Produktion AB	Hols Säg & Pall AB
Axelsson Marin AB	Dala Travers Service AB	Forsmans Skogsentreprenad AB	Huvudsta Plåtslageri AB
Be Fordonsservice	Datanet Konsult Stockholm AB	Fribrocks Bil AB	Hynboholms Gård
Beijer Industri AB	Datek Industrielektronik AB	Friggagatans Livsmedel AB	Håkansson Plåtslageri AB
Berg Propulsion AB	De Rijke Intermodal AB	Funktionsrör i Stockholm AB	Håkma AB
Bergholms Transport AB	Divitec AB	Furan Ett AB	Hägerstens Ensk.Fastighetsägare AB,Hefab
Best Transport AB	Donator AB	Furusunds El AB	Hälsinglands Materialåtervinning AB
Betong På Väg AB	Däckcentrum i Bollnäs AB	Fv Elektro AB	Högbj-Bygg AB
Betongsågar i Mälardalen AB	E-Tu Eivinds Transportutb. AB	Färgbron Bifrost AB	Idealtransport AB
Beva Bevattnings teknik AB	Eagle Global Logistics AB	FöMo Bygg AB	IMB Law
Bike Line Sweden AB	Edge Technology	Företagarnas Red.Byrå Tierp AB	Industriteknik Itege AB
Bills Schakt	Ehns Busstrafik AB	Företagsgruppen i Piteå AB	Industriteknik Nord AB
Bjerkås AB	Ekeby Rostfria Produktions AB	Företagsutveckling i Solna AB	Industriunderhåll AB
Björks Åkeri AB, Pontus	El o Reglerservice i Roslagen AB	Förvaltningsaktiebolaget Positronen	Ingareds Åkeri AB
Björkö Industriprodukter AB	Elektrolindningar T Holm AB	G & W Mjolk AB	Intab Interface-Teknik AB
Björn Karlsson Bygg	Elektrotjänst i Tyresö	G Henryssons Skogsavverkning	Interiör Golv & Vägg AB
Blowtech AB	Eliassons Segelmak & Båtkapell	Geco Inredningar AB	Internova Frukt O Grönt AB
Bokföringsbyrå Ekonomilinen AB	Elkedjan Krokom	Gehab Kvalitetspåbyggaren AB	ISI Wissing AB
Borr & Pumpservice AB	Ella Malmberg Reklam AB	Gisslins Måleri AB	ISS Industriservice AB
Bosab Bottnaryds Snickeri AB	Elmontören i Linköping AB	Gnt Rita Nihlgrend	Jan Eriksson Åkeri AB
Britec Processöverskott & Service AB	Elon Svenska AB	Godstransportservice	Jan Rockström AB
Brynäs Express AB	Eltjänst i Hörby AB	Gotlands Gummifabrik AB	Jana Teknik

Jehab Städsservice AB	Lövstabagarn AB	Piamia Barn & Dam AB	Svexo Pappersmarknad AB
Jensens Rör AB	M Malmsten AB	Pille Repmakar'n	System Edström Bilinredning AB
Jobmeal Karlstad AB	Macsimil	Plastskador & Montage AB	Sällebråtens Gruppbostad AB
Johanssons Plåt AB	Margaretas Wårdshus	Popeli Kranservice AB	Säve Bygg AB
JP Entreprenad AB	Marks Gräv AB	Prisxtra Förvaltning AB	Sävsjö Guldsmeds AB
JRB Skogentreprenad AB	Maskin AB, A Fransson	Procyon AB	Söders Kött & Fläsk AB
Jämtlinger Transporter AB	McDonalds	R-Golv i Skaraborg AB	T & K Larssons Åkeri AB
Järfälla Lässervice AB	MD Åkeri & Administration	Rabatten Garden Center Värmdö HB	Tabergs Fräs AB
K Bengtssons Mekaniska AB	Melam AB	Restaurang Harrys i Linköping	Taxi City
K E Pump & VVS AB	Mervas Reklam & Alltjänst	Rigef Plastemballage AB	Taxi Östra Uppland AB
K Rönnerfjälls Fukt & San.AB	Mitab	Roar Transport AB	Team G El & VVS AB
K-G's Rördrivning	Miva Montage AB	Rockpart AB	Teknikinformation i Krokom AB
KarLit AB	Mjörn Entreprenad o Grävservice	Rockstore Engineering AB	Teldako AB
Karlssons Lastmaskiner, Ulf	Mofab	Roger Myhres Skogsvård AB	Termoflon Produktion AB
Karstorps Kvarn	Mofab AB	Rohwer-Granit	Tong o Björklund Entreprenad AB
Kefa Drytech AB	Morups Träindustri AB	Rolfs Kuggservice AB	Tony Backius Energiteknik KB
Kema Storköksförsäljning AB	Myrängens Plattsättning HB	Roslagens Värmemontage AB	Tornum AB
Keman Svets AB	Mälarhem Service i Västerås AB	Rudéns Plastindustri AB	Torvalla Bil AB
Kents Bilplåt AB	Mälaröarnas Brunnsborming AB	Rudholm & Haak AB	TR Transport & Bygg
Kerstins Taxi och Buss AB	Mängda Produktion Syd AB	Salong Astor Herr & Damfrisering	Trainparts Sweden AB
Key It-Partner AB	Möbler & Slöjd AB	Scandiafelt AB	Trampolinspecialisten i Stockholm AB
Keyes Billack	Niab Partner Sverige AB	Scanunit AB	Trelleborgs Bilvård
Kjell Block Gräv & Markentreprenad	Nilssons Bygg & Montering AB	Sepson AB	TT-Line AB
Kjell Fridlund Resursoptimering	Nilssons Bygg & Smide	Service Management Consulting AB	Tullspedition, AB
Kjell-Åke Lundqvist Rörsvets AB	Nilssons Åkeri i Bergnäs AB	Serviceföretaget Pima AB	Tumbo Möbler AB
KJK Lagerprodukter AB	Noj Serviceverkstad AB	SH Bygg, Sten & Anläggning AB	Tvättab Textilservice
Kohlswa Gjuteri AB	Nokian Däck AB	Sid Elkonsult AB	Täby Läs AB
Kompetens-Pool-Byggn.Ställn. i Bromma AB	Nordantjäl's Taxi	Skantz Mekaniska Verkstad AB	Ulla Hansson Guld & Silver AB
Konditori Norrgatt AB	Nordfarm Maskin AB	Skånsk Rör & Entreprenad	Ulricehamns Bilexpo AB
KSS Klimat O Styrsystem AB	Nordström & Karlsson El AB	Skånska Gas & Va Lagret AB	Unikum Datasystem AB
Kungsängens Billack AB	Norén & Skyttner	Skänninge Godstransport AB	Uppsala Elkonsult AB
Kylpartner i Stockholm AB	Norrebo Träindustri AB	Smg International AB	Ursinius Bygg & Ind Städ AB
Lagerstedt & Krantz AB	Norrorts Gravvårdar	Smoke Free Systems AB	Wackfelts Transport AB
Laholms Lito AB	Nya Dalarnas Paraplyfabrik AB	Sogefi Filtration AB	Vaxholms Rör AB
Laray AB	Nya Järn O Maskin i Kristinehamn AB	Specialkarosser AB	Veddige Åkeri AB
Lars & Bo Armatyr AB	Nya Trafikskolan Skaraborg	Specialstäd i Umeå AB	Vedums Kök & Bad AB
LBS Entreprenad AB	O.Carlsson AB	SSC Trätrappor AB	Wentzel i Göteborg AB
Leadership Management Sweden AB	Ocab, Hjulsbro Sanering AB	Steens Mekaniska i Tidaholm AB	Vernåm Plast AB
Leaseplan AB	Ogab AB	Stenungsunds Entreprenadbyggen AB	Westling Industri AB
Lena Elektriska Installation AB	Okin Scandinavia AB	Stmicroelectronics AB	Vfas-Villa & Fastighetsass. i Skåne AB
Lidingö-Kliniken	Olab AB	Stockholms Mäklarna	Vinunic AB
Liedholms Mekaniska Verkstad AB	Oljemarks Bilfjädrar AB	Stora Enso Fors AB	WLM Gräv AB
Lifts All AB	Olsson i Skövde AB	Stångsmåla Åkeri AB	WR Controls AB
Lindells Måleritjänst AB	Oskar Stattins Åkeri AB	Sultan Konditori	Växjö Inredningsmiljö AB
Lindén Lackering	Owe Hallbergs Åkeri AB	Sunds Motormekaniska	Ydre-Kinda Elservice AB
LL-Gruppen AB	Oxdraget Restaurang & Konsult KB	Sunnerbo Lack AB	Zallins Åkeri & Entreprenad AB
Logosol AB	Pads Skandinavia AB	Swedecote AB	Zugol AB
Lubricare International AB	Palne Mogensen AB	Sweed Björn Höjrup AB	Åbergs Fastighetsförvaltning
Luthagens Specialistläkarmottagning	Passet Screen AB	Sven Andersson c/o Zublin Scandinavia AB	Åbergs VTC Parts AB
Lyft Tech AB	Peder Ribbing Konsult AB	Svensk Fastighetsförmedling	Åke Huss AB
Långnäs VVS	Persson Rune, Åkare	Svensk Fastighetsförmedling Luleå	Åkeritjänster i Gävle AB
Länna Svets & Mek.Verksstad AB	Perssons Entreprenad AB	Svenska Kakel i Göteborg AB	Åsunden Åkeri
Länsförsäkringar Stockholm	Pettersson & Duhr AB	Svenska Klasskort AB	Örebro Express AB
	PHP Plåtslageri AB	Sveriges Åkeriföretag	Östen Wikers Plåt AB

 Adlersons AB FÖNSTERPUTS och RENGÖRING Tel. 08-18 99 33 • Fax 08-19 91 27 • Ordertagning kl. 8.00-16.00 Vretensborgsvägen 20 • Box 32012 • 126 11 Stockholm Bankgiro 746-4340 • Postgiro 60 41 81-8 Org.nr 556230-6919		Advokatfirman Fylgia KB		 AKLA First Aid System	Andreas Stihl Norden AB
Berg Propulsion AB		 BERGHOLMS TRANSPORT AB	Bil & Motorservice 023-70 59 40 FALUN PEUGEOT MITSUBISHI HYUNDAI	 A.N.T. INTERNATIONAL*	
		 BoBo Cab	Betald annonsplats		
Bra Data MCP AB		 BOK & TRYCK ...mycket mer än bara tryck! Bollnäs • Tel 0278-105 47		 bushido	
Börje Jönssons Åkeri AB	CABLETRONIC	 CARPENTER		 Cascades	
COMBITRANS	Conny Persson Entr. AB				
Creacon HKAB	Betald annonsplats	Databyrån för Inform.beh. AB	DATEK Industrielektronik AB	Dentallaboratorium Freudenthal Stoltz AB	Effekt Svenska AB
 EKDAHL	 Elektronik Mekanik AB Bastövegatan 7 721 34 Västerås Tel 021-13 45 80 Bilvel 070-535 67 95 Fax 021-13 45 51	Elektrotjänst i Tyresö	ELFSTRÖM-GRUPPEN AB	 ELPLAN-GM Kalkyl-Planering	
Entreprenad Håltagning AB	Expo-Transporter i Sthlm AB	 femtionian reklam & marknadsföring ab 033-258010	Fluent Sweden AB		
Folke Perforering AB	FordonsData Nordic AB	 FORSACKA Trätjänst		Fresenius Medical Care Sverige AB	 GermaTech AUTOMATION, HARDWARE, SOFTWARE & TRAINING
 GVC GENERAL VIBRATING CONVEYOR AB	 GNOSJOREGIONEN.SE			Gylle Mec AB	Betald annonsplats
Hedemora Vägentreprenad AB	Hisstema AB	Homeenter AB	Hydrometer AB	 HÅLMETODER AB HÅLTAGNING & RIVNING • 08-87 81 32	
 HÖRE INDUSTRI AB Plåtarbete - Svetsning - Konstruktion - Mekaniska arbeten - Reparationer		 Aktiebolaget Hörnstenen			
Betald annonsplats	Ica-Hallen Enskededalen	Industrigalv AB	Intersport	Betald annonsplats	 ICA KVANTUM LANDVETTER
				 Intertek	 iTell

	Johanssons Plåt AB	Kamarina Restaurang	Betald annonsplats		
Kents Bilplåt AB	Betald annonsplats	Komatsu Forest AB		Kristianstads Boktryckeri AB	
	AB KONGAHÄLLA BILCITY				
Krossekonomi AB			Kårarvets Entreprenadservice		
			Lemo-Tryck AB		
Liwell Kemi AB	Livs & Jour- butik i Ekilla AB	Ljungs Bussar	LUNDGRENS i Igelfors AB		
	Lövsta- bagarn AB	Mervas Reklam & Alltjänst	mitab		
	Mårtenssons Partiaffär AB	Noco-Stolar AB		Noj Service- verkstad AB	
oriflame				Pads Skandinavien AB	
Professional- finder AB	Betald annonsplats	<u>PROSILIA</u>.se		Q8 Köping	
AB Relek					
SCA Forest Products AB		SCANDINFO MARKETING RESEARCH		Scandiafelt ...a Madison Filter Company	
SCANDINAVIEN SAFE				SEPSON AB	Betald annonsplats
				Simrishamns Fryshus AB	S M Johannesson AB

 SERVICEFÖRETAGET PIMA AB Lännockvägen 2, 152 42 Södertälje		Skogstransport M Larsson AB						Solna Scen & Möbeluthyrning HB			
		Solveigs Tryckeri		Soundseal AB		Sten Olafssons Åkeri AB		Betald annonsplats			
Stena Rederi AB		Stenslökken Åkeri AB		Stockholms Hus Expo AB				Streckkods- specialisten			
		Betald annonsplats						Swegmark Invest AB			
Svensk Direktreklam				Sydsvenska Städ AB		Söderala El & Maskinteknik AB		Söderberg & Partners		 08-571 519 00	
Taxi Norrbottn Service		Teldako AB		Telespons				Tigerholm Innovation AB		Betald annonsplats	
								 Idéer för fri företagsamhet		Betald annonsplats	
		Tornum AB		 Trainparts Sweden AB				Trellegräv AB		Trevlig Allköp AB	
								 Dator säkerhet -ergonomi www.unisafe.se		Uppåkra Mekaniska Verkstad AB	
Unozon Plåt & Mekaniska AB						Verktys- mekano i Motala		Vetlanda Mekaniska AB		Vivo Hornstull	
								VOLVO PENTA			
Wesslen & Kreuger AB				Westling Industri AB		 Vi bygger med de nya idéerna! tel: 033 - 23 30 00 www.wast-bygg.se					
				Woody Huddinge AB							
				Yellow Register AB		Zwedberg & Partners AB		Ziwa Mekaniska Tillverkning		Örebro Hyr-Lift AB	

**Boka nästa
konferens hos
oss!**

Välkomna att boka!
019-672 16 02

info@citykonferenscenter.com www.citykonferenscenter.com

överbaska Jesper, 16

Fixa gipsskivor och isolering så kan du inreda garaget redan nästa vecka. Stereon kan du bära ut direkt.

Kom in till oss om du har byggplaner så ska vi hjälpa dig att hitta rätt byggmaterial. (Det är lätt eftersom vi har Sveriges största sortiment). Vi finns på plats för att lösa dina problem, ge goda råd och tips. Välkommen!

www.woody.se

Woody
BYGGHANDEL

Ett företagarklimat i världsklass

ATT STARTA FÖRETAG HAR AV VISSA FÖRETAGARE beskrivits som att ställa sig framför ett stup och hoppa utan fallskärm för att sedan inte veta vart man landar. Att förverkliga sin vision handlar om ett risktagande, vilket gör att många väljer bort sin livsdröm för att fortsätta i det trygga hjulet som anställd. Vi måste börja se företagarna som vår tids hjältar. Hjältar som ser till att det skapas jobb och som därmed blir nyckeln till att överhuvudtaget kunna ha råd med barnomsorg, utbildningsväsende, sjukvård och äldreomsorg.

För att lyckas med det krävs ett företagarklimat i världsklass, vi måste helt enkelt bli världens bästa land att starta och driva företag i. Trygghet, valfrihet och lönsamhet måste vara ord som kännetecknar svenskt företagarklimat och som blir fallskärmen som gör att fler vågar ta klivet och hoppa.

NÅGONSTANS I SOCIALDEMOKRATINS ERA gick det snett. Man började godta att allt färre människor fick betala allt högre skatt. Det är något märkligt över den svenska jantelagen som genomsyrar samhället. Istället för att göra det lönsamt att anställa och driva företag har man som ett av få länder i världen vunnit flera val på att lova höjd skatt för vanligt folk. Det anstår alliansregeringen, som vill att fler och inte färre bidrar, att ta sig an uppgiften att sänka de avgifter och skattesatser som krävs för att skruva upp tillväxten och låta fler vara med i matchen.

Svenska egenföretagare kan i många fall varken ha semester eller ta ut en lön som det går att leva på. Föräldraledighet eller sjukdom existerar knappt inom denna sfär och många upplever stor frustration över att de offentliga socialförsäkringarna är utformade för anställning och inte omfattar företagare på lika villkor. Ett företagarklimat i världsklass innefattar en rad olika förändringar, men tar avstamp i likabehandling och lönsamhet. Egenföretagare betalar genom sina egenavgifter in lika mycket till systemet som en anställd, men saknar helt möjligheten att dra nytta av trygghetssystemen i samma utsträckning. För mig som frihetligt sinnad politiker är det också en självklarhet att företagare ska ha rätt till ouppt-outmöjligheter, där företagaren kan välja bort socialförsäkringarna och istället välja privata lösningar.

LÖNSAMHET HANDLAR OM ATT GÖRA DET BILLIGARE att anställa men också att kunna tjäna pengar. De borttagna arbetsgivaravgifterna på nystartsjobb och instegsjobb, liksom de halverade avgifterna för unga människor är ett steg mot att i förlängningen sänka den så kallade löneskatten generellt. En nödvändighet är också att egenföretagare får behålla mer av sina pengar än vad den får idag genom att sänka egenavgifterna.

Jante måste begravas. Hjältar måste synliggöras. Skattesystemet renodlas. För min del tror jag både på en platt skatt, ett synliggörande av arbetsgivaravgiften på lönelappen och en kraftigt sänkt arbetsgivar- och egenavgift. Det är när människor får behålla fler än 2 av 5 skattekrönor i egen ficka som fler människor tycker det är värt att ta steget och hoppa. Eftersom då vet man både var man landar och fallskärmen vecklas upp om man så vill.

ANNIE JOHANSSON
RIKSDAGSLEDAMOT (C)

”Både min pappa och min farbror var förtjusta i teknik – inte för att de kunde särskilt mycket om det. Och de hade absolut inte studerat teknik. Båda var ju Handelshögskoliter. Men de var förtjusta och mycket av detta berodde nog på att det fanns så många exempel på att svensk teknik på många områden hade varit banbrytande i världen. Men sedan ska man driva företag och då blir det inte bara tekniken som du måste ha ordning på. Framförallt måste du kunna sälja det du tillverkar. Kan du inte det så har all teknik i världen ingen nytta med sig – däremot en stor kostnad.”

Peter Wallenberg, TV-serien om Wallenbergsfären 2007

”Att jag är förtjust i entreprenörer beror inte bara på allt det välstånd de skapar. Entreprenörer förverkligar också ett ideal. Att våga tro på sina idéer och satsa allt för att förverkliga dem är verkligen en underskattad dygd i vårt samhälle.”

Mats Qviberg, finansman, 2006

”Har jag gjort något smart i livet så är det att jag hela tiden har letat efter människor som är duktiga på sådant jag själv inte kan.”

Bertil Hult,
grundare av EF, 2006

Försvargar företagare

Mårten Hyltner, ombudsman

Det finns få svenska låneord i engelskan. Ett är "smorgasbord", ett annat är "ombudsman". I Sverige finns det gott om ombudsmän, statliga, kommunala och privata. En av dem är Mårten Hyltner, företagarsombudsman vid Den Nya Välfärden.

Vad är din uppgift som ombudsman?

– Min uppgift som ombudsman är att verka för ett bättre företagarklimat i Sverige. Det gör jag genom att uppmärksamma konkreta exempel på företagare som råkat illa ut.

Vad innebär det i praktiken?

– Vad jag gör rent praktiskt är utredningar om verkliga människor. Jag håller alltså inte på med abstrakta resonemang och uträkningar, det får nationalekonomerna sköta. Jag granskar framförallt fall där småföretagare kommit i kläm och drabbats av orimliga statliga regler eller orimliga myndighetsbeslut.

Vilken är den vanligaste typen av utredning?

– Just småföretagare som kommer i kläm vid myndighetsbeslut. Ofta handlar det om att en kommun gynnar ett företag framför andra, eller att en kommun bedriver otillåten näringsverksamhet.

Hur är företagarklimatet i Sverige?

– Vi ser en mycket stark konjunktur i Sverige just nu. Enligt våra mätningar har både allmänhetens och företagarnas uppfattning om företagarklimatet förbättrats dramatiskt det senaste året.

Vad beror det på?

– Svårt att säga med någon sorts vetenskaplig säkerhet. Mitt intryck är att konjunkturen säkert gör sitt. Det finns också uppenbarligen höga förväntningar på den nya regeringen när det gäller småföretagande. Det spelar säkert in.

Infriar regeringen förväntningarna?

– Regeringen har lovat att företagarnas kostnad för regelbördan ska minska med 25 procent till 2010. Om den lyckas återstår att se.

Någon speciell regel du vill ändra eller ta bort?

– 3:12-reglerna (speciell beskattning av småföretagare) bör slopas. Regeringen är inne på att ändra dem. Det räcker inte. 3:12-reglerna bör tas bort. Nu!

JONAS VIKMAN

FAKTA

Företagsombudsmannen verkar för ett bättre företagarklimat genom att uppmärksamma konkreta brister däri. Den Nya Välfärden tog initiativet till ombudsmannen år 2000. Arbetet leds på ideell basis av en styrelse bestående av företagare och publicister och jurister.

Har du frågor eller vill du anmäla ett ärende? Kontakta oss gärna. Som anmälare har du möjlighet att vara anonym. Vi tar inte betalt för utredningar.

Företagsombudsmannen
Box 5625, 114 86 Stockholm
Telefon: 08-545 038 13
E-post: fo@dnv.se

Bara Sverige, Finland och Malta

Alla svenska aktiebolag måste anlita en revisor för att revidera bokföringen. Detta gäller oavsett hur stort bolaget är. Företagsombudsman Mårten Hyltner kritiserar bestämmelsen. Inom EU är det bara Sverige, Finland och Malta som har kvar kravet, i övriga länder är små bolag undantagna. Han kräver att även svenska småbolag undantas från revisionskravet. Det grundläggande syftet med att anlita en revisor är att tillgodose aktieägarnas intresse av att kontrollera företagsledningen. I små bolag är ägaren för det mesta den som driver företaget. Hon tvingas alltså betala en revisor för att denne ska granska henne själv. De små bolagen bör undantas från revisionsplikten.

Ordning i blankettdjungeln

HÄSSLEHOLM. Kryszof Johansson driver Senior Technics AB i Hässleholm. Han fick en förseningsavgift på 1 000 kronor för att en kvartalsblankett kom in till Skatteverket för sent. Verket får nu kritik från företagsombudsmannen. Han kritiserar att Skatteverket inte angivit vilket datum blanketten skulle lämnats in. Svenska myndigheter kräver varje år in 90 miljoner blanketter från företagen. Det är givetvis oerhört viktigt att myndigheter, som förvaltningslagen kräver, informerar tydligt. Skatteverket var allt annat än tydligt i detta fall och därmed är också Kryszof Johanssons förseningsavgift orimlig enligt ombudsmannen Mårten Hyltner.

Fel att återkalla serveringstillstånd

SPÅNGA. En restaurang som har skötts utan anmärkningar sedan 1976 drabbades i september av att socialtjänstnämndens tillståndsutskott plötsligt drog in serveringstillståndet. Orsaken var mindre brister i bokföringen. Det saknades kassaremsor och företaget hade haft marginella underskott på skattekotot. Tillståndsutskottet får kritik från företagsombudsmannen. Hans utredning visar att kommunen drog in tillståndet på otillräckliga grunder. Något som också har bevisats genom att länsrätten rivit upp kommunens beslut. Att plötsligt dra in tillståndet för mindre brister i bokföringen är inte rimligt, menar ombudsmannen.

Företagarens egen bild på kylbilen.

Kylbil gav skattetillägg

Orimlig regel och hantering drabbade småföretagare i Skåne

Det finns olika typer av krångel. Det finns begripligt krångel, obegripligt krångel, och så finns det Kafka-krångel. Obegripligt och upprörande krångel. Det är vad som drabbade Sven-Bertil Svensson i Degeberga när han köpte en kylbil till sitt företag.

Sven-Bertil Svensson i Degeberga driver företaget Degeberga slakteriprodukter AB. Det är ett gårdslakteri med charkbutik. Verksamheten går bra. Företaget har vunnit ett antal priser för sina charketurier och kundtillströmningen är god. Eftersom verksamheten nu expanderar köpte Sven-Bertil Svensson en kylbil. I bilregistret är den registrerad som lastbil. Kylbilen kostade cirka 130 000 kronor. Som brukligt för företagare är drog han av

Skatteverkets agerande är moraliskt förkastligt.

momsen på drygt 32 000 kronor i deklarationen. Det gick dock inte Skatteverket med på. Tvärtom. Enligt verkets beslut medgavs inte avdraget. Inte nog med det, därtill påförde Skatteverket företaget

ett skattetillägg på 6 500 kronor. Efter Skatteverkets beslut kostade alltså kylbilden småföretagaren sammanlagt bortemot 40 000 kronor extra.

Varför agerade då verket som det gjorde? Jo, bakgrunden är den så kallade luftspaltsregeln. Den kräver en luftspalt mellan förarutrymmet och bagageutrymmet för att avdrag för moms ska beviljas. Förarhytten måste alltså vara separat. Regeln är utformad för att underlätta verkets hantering. I grunden handlar den om att företagare inte ska kunna köpa en personbil på företaget och använda den privat.

Lagen får helt orimliga konsekvenser när den tillämpas. I detta fall är det uppenbart att bilen inte är en personbil.

Det finns undantag från regeln, till exempel får företag som köper körskolebilar, taxibilar, uthyrningsbilar och likbilar tillbaka momsen. Det vill säga, lagstiftaren litar på att en begravningsentreprenör inte kommer att köra runt familjen i en likbil, men lagstiftaren litar inte på att en charketurist inte kör runt familjen i kylutrymmet på en kylbil.

Mårten Hylltner, företagarbudsman vid Den Nya Valfärden, kritiserar bestämmelsen.

– Luftspaltsregeln får orimliga konsekvenser. Det är alldeles uppenbart att den måste tas bort,

något som företagarbudsmanen krävt i flera år.

– Den tidigare riksdagsmajoriteten gjorde ingenting åt problemet. Nu är det alliansen som har makten. Under förra mandatperioden var det flera borgerliga ledamöter som arbetade för att avskaffa regeln. Nu har de möjlighet att fullfölja arbetet genom att ta bort den.

Men det är inte bara regeln som får kritik av Mårten Hylltner. Han kritiserar även skatteverkets hantering. Grunden för skattetillägget är enligt verket att företaget "lämnat oriktig uppgift genom att göra avdrag för ingående moms vid inköp av personbil". En förklaring som Mårten Hylltner inte ger mycket för.

– Regeln om luftspalt ger inte utrymme för undantag, så tjänemännen var skyldiga att inte medge avdrag för momsen. Men att dessutom påföra företaget skattetillägg på drygt 6 439 kronor är givetvis helt galet. Så får det bara inte gå till.

– Skatteverket måste göra en rimlighetsbedömning vid skattetillägg. I detta fall var tillägget helt orimligt. Verkets agerande är därmed moraliskt förkastligt.

JONAS VIKMAN

4%

Alliansregeringens mål är att öka sysselsättningen i Sverige och minska utanförskapet. Då behövs fler jobb och nya företag. Men endast fyra procent av Sveriges företagare anser att företagarklimatet är mycket gynnsamt. Knappt en tredjedel, 33 procent, anser att det är gynnsamt. Hela 63 procent av företagen anser att klimatet är ogynnsamt, mycket ogynnsamt eller har ingen uppfattning.

Däremot tycker 92 procent av svenska folket att det bör bli lättare att vara företagare. Regeringen kan tillmötesgå en stor majoritet av väljarna genom att förbättra företagarklimatet. Men för att lyckas krävs konkreta åtgärder. Vi har förslag på några.

Krånglet ska bort

Trots att alla politiker är eniga om att det ska bli enklare att vara företagare ökar administrationen och pappershöjarna. Näringsministerns mål att minska regelbördan med 25 procent till 2010 är utmärkt. Men varför vänta flera år, sätt igång nu.

Börja med fåmansbolagsreglerna

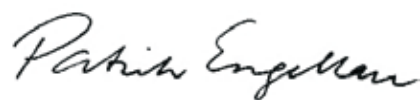
1,5 miljarder kostar det svenska företagare att administrera de sk 3:12 reglerna (eller fåmansbolagsreglerna). De är svåra att följa och ändras ständigt. Avskaffa dem genast.

Lättare att anställa

Företagare vill att verksamheten ska växa och då skapas fler arbetstillfällen. Arbetsrätten i dag är så komplicerad och omfattande att många avstår från att rekrytera. Gör det lättare att anställa.

Halvera arbetsgivaravgiften

Arbetsgivaravgiften har sänkts på ett antal områden och förslagen är inte dumma. Problemet är att sänkningen bara gäller här och där. Bättre med en generell sänkning. Vi föreslår en halvering av arbetsgivaravgiften – för alla.

Patrik Engellau
Ordförande, Stiftelsen Den Nya Velfärden

den
nya
velfärden

